

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

ŠVP ZŠ Bochov

2023

Základní škola Bochov, okres Karlovy Vary

Obsah

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
Úplnost a velikost školy	5
Umístění školy	5
Podmínky školy.....	5
Mezinárodní spolupráce.....	6
Charakteristika žáků	6
Charakteristika pedagogického sboru	6
Dlouhodobé projekty	6
Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery.....	6
CHARAKTERISTIKA ŠVP	8
Zaměření školy	8
Výchovné a vzdělávací strategie.....	8
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	12
Zabezpečení výuky žáků-cizinců	13
Začlenění průřezových témat.....	14
UČEBNÍ PLÁN	17
Tabulka s učebním plánem – 1. stupeň.....	17
Tabulka s učebním plánem - 2. stupeň.....	18
Poznámky k učebnímu plánu.....	18
UČEBNÍ OSNOVY.....	19
Český jazyk a literatura.....	19
Anglický jazyk.....	44
Německý jazyk.....	56
Matematika	62
Informatika	79
Prvouka.....	93
Vlastivěda	102
Přírodověda	109
Dějepis.....	115
Výchova k občanství	122
Fyzika	130

Chemie.....	137
Přírodopis	142
Zeměpis	150
Hudební výchova	157
Výtvarná výchova	168
Výchova ke zdraví	180
Tělesná výchova	187
Člověk a svět práce.....	208
Mediální výchova.....	226
Seznam použitých zkratk:	229
HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ.....	230
Zásady a způsob hodnocení, získávání podkladů pro hodnocení	230
Zásady a způsoby pro sebehodnocení žáků	231
Kritéria pro hodnocení	232
Informování zákonných zástupců žáka o výsledcích vzdělávání	238

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP:

- Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ŠVP ZŠ Bochov

Údaje o škole:

- název školy: Základní škola Bochov, okres Karlovy Vary
- adresa školy: Okružní 367
364 71 Bochov
- jméno ředitele: Mgr. Michaela Vonšovská
- kontakty: telefon: 731 495 037
e-mail: info@zsbochov.cz
web: www.zsbochov.cz
- IČO: 70991545
- IZO: 102516987
- RED-IZO: 600067530

Zřizovatel:

- název: Město Bochov
- adresa: náměstí Míru 1
364 71 Bochov
- IČO: 00254444
- kontakty: telefon: 353 670 121
e-mail: podatelna@mesto-bochov.cz
web: www.mesto-bochov.cz

Platnost dokumentu:

- verze
- od 1. 9. 2023
- Projednáno ve školské radě: 31. 8. 2023
- Projednáno v pedagogické radě: 31. 8. 2023
- číslo jednací: ZŠBo/252/2023

.....
Mgr. Michaela Vonšovská
ředitelka školy

.....
razítko školy

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplnost a velikost školy

Základní škola Bochov, okres Karlovy Vary je školou úplnou, má 1. až 9. ročník. V každém ročníku je zpravidla jedna třída. Ve školním roce 2022/2023 byly z důvodu velkého počtu zapsaných dětí po dlouhé době otevřeny dvě první třídy. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami podle §16 odst. 9 školského zákona jsou ve škole zřízeny speciální třídy. Počet speciálních tříd vychází z počtu žáků s doporučením školského poradenského zařízení k zařazení do třídy podle §16 odst. 9 školského zákona. Ve školním roce 2022/2023 byla otevřena jedna speciální třída, ve školním roce 2023/2024 třídy dvě. Pro děti předškolního věku nebo s odkladem povinné školní docházky zřizuje škola přípravnou třídu. Celkový počet dětí a žáků se pohybuje okolo 220.

Umístění školy

Školní budova pavilónového typu byla postavena počátkem 80. let 20. století, je velmi rozlehlá, náročná na údržbu a spotřebu energie. V letech 2003–2006 prošla rozsáhlou rekonstrukcí, byla zateplena a vybavena moderním regulovaným plynovým vytápěním. Během hlavních prázdnin v roce 2023 byla kompletně zrekonstruována střecha hlavní části budovy. Budova odpovídá všem bezpečnostním i hygienickým předpisům.

Škola má ideální polohu mimo rušné komunikace, a přitom v nepatrné vzdálenosti od obytných částí města a autobusových zastávek. Okna jižní strany hlavní budovy, ve které probíhá převážná část výuky, nabízí příjemný výhled na sportovní areál v pozadí s bochovskou pýchou hradem Hartenštejnem.

Podmínky školy

Každý ročník má k dispozici kmenovou třídu, výuce dále slouží odborné učebny informatiky, fyziky/chemie, přírodopisu, jazyků, hudební výchovy, dílny na pracovní činnosti, cvičná kuchyně a dvě tělocvičny. Ke sportovním a tělovýchovným účelům slouží škole i moderní venkovní sportovní areál, který je provozován městem Bochov. V době mimo vyučování slouží areál veřejnosti. Škola v rámci možností průběžně modernizuje své vybavení, a to především díky finanční podpoře ze strany zřizovatele a v poslední době také díky využívání projektů. Z projektů byly ve škole zmodernizovány odborné učebny (dílny, učebna fyziky/chemie, cvičná kuchyně), byla zajištěna vnitřní konektivita k internetu a dodávka ICT.

Každý žák si po příchodu do školy ukládá své věci do vlastní uzamykatelné skříňky.

Škola má svůj společenský sál, ve kterém se konají kulturní akce, vzdělávací programy, přednášky.

Součástí školy je školní družina a školní jídelna. Školní družina s kapacitou 75 žáků má k dispozici tři velmi bohatě a vkusně vybavené herny v přízemní části budovy, odkud je ideální přístup do sportovního areálu. Školní jídelna se skládá z moderně vybavené kuchyně a jídelny pro žáky i zaměstnance školy.

V budově mají detašovaná pracoviště Základní škola a Základní umělecká škola Žlutice a Dům dětí a mládeže Karlovy Vary, jejichž nabídku uměleckého vzdělání a volnočasových aktivit využívá značná část žáků základní školy.

Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráce vychází z partnerství města Bochov s městem Thiersheim v Bavorsku. Grundschule Thiersheim se stala naší partnerskou školou a proběhly vzájemné návštěvy pedagogů i žáků, sportovní zápasy či korespondenci. Vnější projevem partnerství je vysazení německé jabloně u naší školy, resp. české lípy u Grundschule Thiersheim. Během pandemie Covid-19 spolupráce mezi školami utichla, ale bude znovu obnovena, aby dále naplňovala svůj smysl – poznávání jiné kultury a způsobu života, navázání osobních kontaktů (rozvoj sociálních kompetencí).

Charakteristika žáků

Škola slouží jako spádová nejen pro Bochov a jeho přilehlé lokality, ale i pro další obce, kterými jsou Stružná, Verušičky a Bražec. Celkově dojíždějí do školy děti z více než 20 různých míst a dojíždějící tvoří většinu žáků školy. Přibližně polovinu všech žáků tvoří žáci se sociálním znevýhodněním, zhruba čtvrtinu žáci se speciálními vzdělávacími potřebami.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, její zástupkyně, učitelé, asistentky pedagoga, vychovatelky školní družiny, včetně kvalifikované výchovné poradkyně, metodičky primární prevence a koordinátorky EVVO. Sbor je z více než 90 % tvořen ženami. Věkový průměr pedagogů/pedagogických pracovníků se pohybuje okolo 33 let, mezi mladší patří především asistentky pedagoga, součástí sboru jsou i pracovnice v důchodovém věku. Převážná většina pedagogického sboru je plně kvalifikovaná, pedagogové/pedagogičtí pracovníci se dále vzdělávají.

Dlouhodobé projekty

Projekty se staly důležitou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Mezi dlouhodobé projekty probíhající v naší škole patří „Ovoce a mléko do škol“, „Záchranný kruh“, spolupráce s Mateřskou školou Bochov a Střední lesnickou školou Žlutice. Vlastními projekty školy jsou např. „Celoroční sportování“ nebo „Schodoběh“, které vedou žáky k radosti z pohybu. Žáci školy se účastní i dalších sportovních akcí: např. „McDonald's Cup“ a „Štafetový pohár“. Pravidelným pořádáním akce „Uklidme si Bochov“ jsou žáci vedeni k odpovědnosti za prostředí, ve kterém žijí. Vztah ke svému městu vyjadřují i vystupováním na kulturních akcích (Bochovský jarmark, Rozsvěcení vánočního stromu, Masopust...) a prezentováním se v Bochovském zpravodaji (žáci i pedagogičtí pracovníci).

Velmi přínosné jsou projekty, díky nimž škola získává finanční prostředky na modernizaci učeben a vybavení, případně na personální podporu či inovaci ve vzdělávání žáků i pedagogických pracovníků. Jako např.: Šablony pro školy (Šablony I, II, Operační program Jan Amos Komenský), NPO – Národní plán obnovy – podpora škol s nadprůměrným zastoupením sociálně znevýhodněných žáků, projekty IROP – Integrovaného regionálního operačního programu.

Výraznou roli ve výchovně vzdělávacím procesu hrají i projekty krátkodobé, které zpestřují výuku a průběžně ji tematicky doplňují.

Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Informování rodičů o prospěchu a chování žáků, případně dalších důležitých zprávách probíhá prostřednictvím elektronické žákovské knížky v systému Bakaláři. Dále jsou k informování používány webové stránky školy – www.zsbochov.cz a školní facebookový profil. V odůvodněných případech jsou rodiče zváni do školy k osobnímu jednání. Dvakrát ročně probíhají třídní schůzky pro rodiče,

případně jsou svolávány schůzky v mimořádném termínu. Zákonní zástupci mají možnost domluvit si schůzku s kterýmkoli učitelem, případně svůj dotaz/problém vyřešit telefonicky či e-mailem.

V červnu 2005 vznikla šestičlenná školská rada ve složení: dva zástupci žáků, dva zástupci zřizovatele a dva zástupci pedagogických pracovníků. Členové jsou do rady voleni, funkční období je tříleté.

Škola úzce spolupracuje s Městem Bochov, Městskou knihovnou v Bochově, Policií ČR, Magistrátem města Karlovy Vary, Krajským úřadem Karlovy Vary, Úřadem práce Karlovy Vary, Českou školní inspekcí, Pedagogicko-psychologickou poradnou Karlovy Vary, Speciálně pedagogickým centrem Karlovy Vary, Střediskem výchovné péče Karlovy Vary, Mateřskou školou Bochov, Střední lesnickou školou Žlutice, Základní školou a Základní uměleckou školou Žlutice, Domem dětí a mládeže Karlovy Vary, Národním pedagogickým institutem, MAS Sokolovsko – MAP Karlovarsko, MAS Kraj živých vod.

Škole také významně pomáhají místní podnikatelé, kteří přispívají například na věcné ceny pro školní soutěže nebo jiné akce organizované školou.

CHARAKTERISTIKA ŠVP

Zaměření školy

Naše škola chce žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Usilujeme proto o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení;
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci;
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých;
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti;
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě;
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný;
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi;
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Výchovné a vzdělávací strategie

Základním cílem naší školy je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je dlouhodobý a složitý proces, který působením základní školy nezačíná ani nekončí. Proto úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, je pouze důležitým základem pro celoživotní učení.

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v naší škole směřuje a přispívá veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti. V úvodní charakteristice každého vzdělávacího oboru je vždy uvedeno, jak přispívá k naplnění těchto klíčových kompetencí. Z těchto přehledů vyplývá, jak se klíčové kompetence navzájem prolínají a jsou multifunkční. Každý pedagog naší školy si je vědom i toho, že klíčové kompetence mají „nadpředmětovou“ podobu a lze je získat především jako výsledek celkového procesu vzdělávání.

Vzdělávací obsah základního vzdělávání daný rámcovým vzdělávacím programem je rozdělen do vzdělávacích oborů a následně vyučovacích předmětů uvedených v učebním plánu. Do těchto předmětů jsou integrovány tematické okruhy průřezových témat. Časový rozvrh učiva jednotlivých předmětů je dán tematickým plánem, který je každoročně upravován podle aktuálních vzdělávacích potřeb žáků tak, aby byly co nejlépe splněny očekávané výstupy daných předmětů.

Za klíčové jsou považovány: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní, kompetence digitální.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastní úsudek a zkušenosti
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu a zpracovává se na období tří měsíců. Obsahuje údaje o žákovi, důvod, proč je PLPP vytvářen, co je plánováno s žákem dělat, stručný popis jeho obtíží, stanovení cílů, metody výuky, organizaci výuky, hodnocení žáky nebo pomůcky, které má daný žák používat.

PLPP škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

PLPP je možné průběžně vyhodnocovat, konečné vyhodnocení cílů pak probíhá nejpозději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření. Pokud zvolené strategie nevedou k pozitivním změnám v práci žáka, doporučí škola zákonným zástupcům žáka, aby požádali o vyšetření žáka ve školském poradenském pracovišti (ŠPZ). Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření na základě doporučení ŠPZ poskytuje škola podpůrná opatření na základě PLPP.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Od druhého stupně podpůrných opatření na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce zpracovává škola pro žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními Individuální vzdělávací plán (IVP). IVP má písemnou podobu. Poskytování vzdělávání podle IVP je možné pouze na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce.

IVP vychází ze ŠVP a obsahuje mj. priority vzdělávání a dalšího rozvoje žáka, uvedení předmětů, jejichž výuka je realizovaná dle IVP, podpůrná opatření (metody výuky, úprava obsahu vzdělávání, úprava očekávaných výstupů, organizaci vzdělávání, způsob zadávání úkolů a ověřování vědomostí a dovedností, hodnocení žáka, pomůcky a učební materiály, personální zajištění úprav vzdělávání, způsob spolupráce se zákonnými zástupci).

IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacíh předmětů, ve kterých jsou doporučena podpůrná opatření, dále ve spolupráci s výchovným poradcem, ŠPZ, žákem a jeho zákonným zástupcem.

Vyhodnocování IVP probíhá nejméně jednou ročně.

Předmět speciálně pedagogické péče

Na základě doporučení ŠPZ může škola se souhlasem zákonného zástupce poskytovat žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami předmět speciálně pedagogické péče (PSPP). Zaměřením na nápravy v oblasti logopedických obtíží, řečové výchovy, specifických poruch učení, rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj vizuálně percepčních dovedností, zdravotní tělesné výchovy nebo nácvik sociální komunikace vyplývá z doporučení ŠPZ.

K realizaci PSPP je čerpána časová dotace disponibilních hodin.

Při zajišťování péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují výchovný poradce, třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, kteří se podílejí na jejich vzdělávání. Spolupráci se ŠPZ v souvislosti s doporučením podpůrných opatření žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťuje výchovný poradce.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

PLPP zpracovává škola pro žáka nadaného a mimořádně nadaného od prvního stupně podpůrných opatření, a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání. Prostřednictvím PLPP je možné obohatit učivo (dílčí výstupy) nad rámec ŠVP. Cílem tohoto postupu je učivo prohloubit, rozšířit a obohatit o další informace, stimulovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí. V některých případech je možné po dohodě s ředitelem školy zařazení žáka v některých předmětech do vyššího ročníku.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. Východiskem pro nastavování je především pozorování žáka, rozhovor s žákem samotným nebo zákonným zástupcem, prověřování znalostí a dovedností a analýza výsledků práce. PLPP má písemnou podobu. Obsahuje oblast nadání, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování.

Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření je PLPP vyhodnocen.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

IVP mimořádně nadaného žáka vychází ze ŠVP, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka. Obsahuje závěry doporučení ŠPZ, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka. Součástí IVP je také vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volba pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a výukových materiálů. IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, dále spolupracuje s výchovným poradcem, ŠPZ, žákem a zákonným zástupcem. IVP má písemnou podobu. Poskytování vzdělávání podle IVP je možné pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP, může být také doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Využití minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

V případě podpůrného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude využívána minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV a zpracovaná do ŠVP. Při práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je velmi důležitá spolupráce školy, žáka, zákonných zástupců a ŠPZ. Za školu do tohoto procesu vstupuje ředitelka školy, všichni učitelé, výchovný poradce, školní metodik prevence, popř. asistent pedagoga. Naše škola respektuje snížené rozumové schopnosti žáků, jejich fyzické i pracovní možnosti a předpoklady. Dále umožňuje uplatňování speciálně pedagogických metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání a míru podpůrných opatření, s jejichž pomocí mohou žáci dosahovat výsledků, které odpovídají jejich maximálním možnostem. Vzdělávání těchto žáků je organizováno ve třídách s malým počtem žáků, kde je zajištěn individuální přístup učitele. Při výuce je zejména dbáno na respektování zvláštností a možností žáka, utváření optimálního pracovního prostředí a přátelské atmosféry, přiměřené užívání speciálních metod a forem při práci, takový přístup k žákovi, aby mohl své postižení kompenzovat v činnostech, ve kterých je úspěšný. Při doporučení školského poradenského zařízení je zřizována funkce asistenta pedagoga.

Zabezpečení výuky žáků-cizinců

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.

Začlenění průřezových témat

Tematický okruh PT	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Rozvoj schopností poznávání	ČJ, M, PRV, ČSP	ČJ, M, ČSP	ČJ, M, PRV, ČSP	AJ, M, ČSP, INF	M, ČSP, INF	PŘ, Z, VV	PŘ, VV	NJ, VO, CH, VV	NJ, M, VV
Sebepoznání a sebepojetí	PRV	PRV	PRV	ČJ	ČJ, AJ, TV	AJ, TV	VZ, TV	VO, PŘ, TV, ČSP	AJ, TV
Seberegulace a sebeorganizace	ČJ, M, TV	ČJ, M, TV	ČJ, AJ, M, TV	M, PŘ, TV, ČSP	PŘ, TV, ČSP	ČSP	VZ, ČSP	ČSP	VO, ČSP
Psychohygiena	ČJ, M, PRV, VV, TV	ČJ, M, PRV, VV, TV	ČJ, M, PRV, VV, TV	PŘ, VV	PŘ, VV	HV	HV, VZ		
Kreativita	ČJ, M, HV, VV, TV, ČSP	ČJ, M, HV, VV, TV, ČSP	ČJ, AJ, M, HV, VV, TV, ČSP	AJ, VL, HV, VV, ČSP	AJ, HV, VV, ČSP	AJ, HV, VV	HV, VV, MV	NJ, VV	NJ, VV
Poznávání lidí	ČJ, PRV	ČJ	ČJ, PRV		AJ	VZ, TV	VZ, TV	VO, TV	TV
Mezilidské vztahy	PRV, TV	PRV, TV	PRV, TV	ČJ, TV	ČJ, TV	VZ, TV	VO, VZ, TV	VO, TV	TV
Komunikace	ČJ, PRV, ČSP	ČJ, PRV, ČSP	ČJ, AJ, PRV, ČSP	ČJ, AJ, VL, TV, ČSP	ČJ, AJ, TV, ČSP	ČJ, AJ, VV, TV	VO, VV, TV, MV	NJ, VV, TV	AJ, NJ, VV, TV, ČSP
Kooperace a kompetice	ČJ, PRV, VV, TV	ČJ, VV, TV	ČJ, PRV, VV, TV	PŘ, VV, TV, ČSP	PŘ, VV, TV, ČSP	TV, ČSP	TV, ČSP, MV	TV, ČSP	TV, ČSP
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, PRV, ČSP	M, PRV, ČSP	ČJ, M, PRV, ČSP	M, PŘ, ČSP, INF	M, PŘ, ČSP, INF	TV, INF	VO, VZ, TV, INF	TV, ČSP, INF	M, TV, INF
Hodnoty, postoje a praktická etika	ČJ, PRV	ČJ, PRV	ČJ, PRV	ČJ, VL, PŘ	ČJ, VL, PŘ	ČJ, TV	ČJ, VO, VZ, TV	ČJ, VO, TV	TV
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Občanská společnost a škola	PRV, TV	PRV, TV	ČJ, PRV, TV	AJ, VL, TV	AJ	VO, VZ	VZ	ČJ, AJ, NJ	
Občan, občanská společnost a stát		PRV		ČSP	TV, ČSP		VO	VO	VO

Formy participace občanů v politickém životě				VL	VL				VO
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	TV	TV	TV					D	VO
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Evropa a svět nás zajímá		ČJ, M	ČJ, M	ČJ, VL, HV	ČJ, M, VL, HV, TV	AJ, M, VV, TV	AJ, M, Z, VV, TV	NJ, M, VV, TV	NJ, M, PŘ, VV, TV
Objevujeme Evropu a svět		PRV		M	AJ, VL	AJ, VO	VO, Z	NJ, Z	NJ, M, D
Jsme Evropané		PRV				ČJ, D, HV	ČJ, Z, HV	NJ, Z	NJ, D, VO, PŘ
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Kulturní difference	PRV	PRV	ČJ, PRV	ČJ, VL, HV, ČSP	ČJ, VL, HV, TV, ČSP	VO, HV	VO, Z, HV	NJ	ČJ, NJ
Lidské vztahy	ČJ, PRV	ČJ, PRV	ČJ, AJ, PRV	AJ, ČSP	AJ, VL, ČSP	AJ, VO, VZ	VO, HV, VZ	NJ, VO	NJ
Etnický původ	PRV	ČJ	ČJ, PRV, HV	VL, HV, VV	HV, VV	VO, HV	D, VO, Z	VO	D, VO
Multikulturalita				AJ	AJ, M	VV	Z, VV	ČJ, NJ, VV	AJ, NJ, VV
Princip sociálního smíru a solidarity	PRV		PRV	VL		VO	VO, Z	VO	D
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Ekosystémy	PRV, ČSP	PRV, ČSP	PRV, ČSP	PŘ, ČSP	PŘ, ČSP	PŘ, Z			PŘ, Z
Základní podmínky života	PRV	PRV	PRV	PŘ	PŘ	F, PŘ			PŘ, Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV, ČSP	PRV, ČSP	AJ, PRV, ČSP	PŘ	PŘ	PŘ, Z	VO	ČJ, AJ, Z	ČJ, VO, CH, PŘ, Z
Vztah člověka k prostředí	M, PRV, HV, TV	M, PRV, HV, VV, TV	ČJ, M, PRV, HV, VV, TV	M, VL, HV, VV, ČSP	ČJ, M, VL, HV, VV, ČSP	AJ, VO, PŘ, Z	ČJ, VO, VZ	F, Z	ČJ, VO, F, CH, PŘ, Z

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			M	ČJ, AJ, VL, TV, INF	ČJ, AJ, M, INF	ČJ, VZ	ČJ, VO, MV	ČJ	M
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			ČJ	ČJ, VL, VV	ČJ, VL, VV	ČJ, AJ	ČJ, VO, MV	ČJ	
Stavba mediálních sdělení				ČJ	ČJ, AJ		MV		
Vnímání autora mediálních sdělení				PŘ	PŘ		MV		ČJ
Fungování a vliv médií ve společnosti				ČJ, PŘ	ČJ, PŘ		VO, MV		ČJ
Tvorba mediálního sdělení			ČJ	ČJ	ČJ	ČJ, VV	ČJ, VV, MV	VV	ČJ, VV
Práce v realizačním týmu				ČJ	ČJ		MV		

Názvy vyučovacích předmětů a jejich zkratky

ČJ – Český jazyk a literatura

F – Fyzika

AJ – Anglický jazyk

CH – Chemie

NJ – Německý jazyk

PŘ – Přírodopis (6. – 9. ročník)

M – Matematika

Z – Zeměpis

INF – Informatika

HV – Hudební výchova

PRV – Prvouka

VV – Výtvarná výchova

PŘ – Přírodověda (4. – 5. ročník)

ČSP – Člověk a svět práce

VL – Vlastivěda

TV – Tělesná výchova

VO – Výchova k občanství

VZ – Výchova ke zdraví

D – Dějepis

MV – Mediální výchova

UČEBNÍ PLÁN

Tabulka s učebním plánem – 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Z toho disponibilní	Celkem	Součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7+2	8+2	8+2	5+1	5+2	9	42	33+9 9
	Cizí jazyk			3	3	3		9	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4	24	20+4
Informatika	Informatika				1	1		2	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	1+1			1	6	11+3
	Přírodověda				2	1+1	1	4	
	Vlastivěda				2	1+1	1	4	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1		5	12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2		10	10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1		5	5
Týdenní hodinová dotace		20	22	25	25	26	16	118	118

Tabulka s učebním plánem - 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Z toho disponibilní	Celkem	Součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4+1	3+1	4	4+1	3	18	36
	Cizí jazyk	3	3	3	3		12	
	Další cizí jazyk			3	3		6	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	3+1	4+1	4+1	3	18	18
Informatika	Informatika	1	1	1	1		4	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	1+1	1+1	2	8	12
	Výchova k občanství	1	1	1	1		4	
Člověk a příroda	Fyzika	1+1	1+1	1	1	2	6	26
	Chemie			2	2		4	
	Přírodopis	2	2	1+1	1+1	2	8	
	Zeměpis	2	2	1+1	1+1	2	8	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1				2	10
	Výtvarná výchova	2	1+1	2	2	1	8	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1				2	10
	Tělesná výchova	2	2	2	2		8	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	0+1	1	4	4
Doplňující vzdělávací obor	Mediální výchova		0+2			2	2	2
Týdenní hodinová dotace		29	30	31	32	18	122	122

Poznámky k učebnímu plánu

Předmět *Mediální výchova* je vytvořen na základě průřezového tématu *Mediální výchova*.

Vzdělávací obor *Zdravotní tělesná výchova* je integrován do vyučovacího předmětu *Tělesná výchova*.

UČEBNÍ OSNOVY

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je realizován od 1. do 9. ročníku. Vzdělávací obsah oboru má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

1. stupeň

Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Přípravná cvičení sluchová a zraková Věcné čtení Čtení obrázků, hlásek, slabik, slov a jednoduchých vět 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice
ČJL-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva Dialog, mluvčí a posluchač Naslouchání: praktické a věcné Věcné čtení 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje a rozhodovací dovednosti
ČJL-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru 	<ul style="list-style-type: none"> Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) Technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost a nonverbální prostředky 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace, poznávání lidí MKV – Lidské vztahy
ČJL-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost 		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
ČJL-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči 		
ČJL-3-1-07	<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev 		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
ČJL-3-1-08	<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním 	<ul style="list-style-type: none"> Základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) 	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena

ČJL-3-1-09	<ul style="list-style-type: none"> píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> Technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) 	
ČJL-3-1-11	<ul style="list-style-type: none"> seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> Vypravování Dialog na základě obrazového materiálu 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky 	<ul style="list-style-type: none"> Sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek dlouhých a krátkých, souhlásek a souhláskových skupin, intonace vět 	
ČJL-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost 	<ul style="list-style-type: none"> Význam slov Porovnávání slov podle zobecňujícího významu 	
ČJL-3-2-05	<ul style="list-style-type: none"> užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 	<ul style="list-style-type: none"> Poznávání správných tvarů podstatných jmen, přídavných jmen a sloves v mluveném projevu Kultura mluveného projevu 	OSV – Osobnostní rozvoj – Komunikace, Rozvoj schopností poznávání
ČJL-3-2-07	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> Modulace souvislé řeči – intonace ve větách oznamovacích, tázacích, rozkazovacích 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku 	<ul style="list-style-type: none"> Reprodukce textu Přednes básně nebo úryvku prózy Čtení, naslouchání Literární žánry – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka Volná reprodukce textu dramatizace pohádky, povídky nebo básně Dramatizace 	OSV – Osobnostní Rozvoj – Kreativita, Rozvoj schopností poznávání
ČJL-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své pocity z přečteného textu 		EV – Vztah člověka k prostředí
ČJL-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění 		
ČJL-3-3-04	<ul style="list-style-type: none"> pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 		OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice VDO – Občanská společnost a škola

Ročník: druhý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Praktické čtení – plynulé, pozorné, přiměřeně rychlé Porozumění jednoduchým textům 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice VMEG – Evropa a svět nás zajímá
ČJL-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva Dialog, mluvčí a posluchač Čtení a naslouchání s porozuměním 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje a rozhodovací dovednosti
ČJL-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru 	<ul style="list-style-type: none"> Výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů Zdvořilostní obraty 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace, poznávání lidí MKV – Lidské vztahy, Etnický původ, národnostní menšiny
ČJL-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost 	<ul style="list-style-type: none"> Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) 	
ČJL-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjení znělého hlasu Nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání Mluvený projev: nonverbální prostředky 	

ČJL-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Členění jazykového projevu • Vhodný výběr jazykových prostředků, mimika, gesta 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace MKV – Lidské vztahy
ČJL-3-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním 	<ul style="list-style-type: none"> • Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku • Technika psaní – úhledný, čitelný, přehledný písemný projev 	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena
ČJL-3-1-09	<ul style="list-style-type: none"> • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; • kontroluje vlastní písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> • Docvičování tvarů psacího písma, málo používaná písmena malé a velké abecedy (X, Q, W) 	
ČJL-3-1-10	<ul style="list-style-type: none"> • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • Plynulý a úhledný písemný projev 	
ČJL-3-1-11	<ul style="list-style-type: none"> • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací 	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky 	<ul style="list-style-type: none"> • Hláskosloví, Stavba slov, nauka o slově • Dlouhé a krátké samohlásky, dvojhlásky, slabikotvorné r, l • Souhlásky znělé a neznělé na konci a uprostřed slov 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání
ČJL-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná 	<ul style="list-style-type: none"> • Slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu, slova souznačná, slova citově zabarvená, zdvořilostiny 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů
ČJL-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Třídění slov • Seznamování se s některými slovními druhy (podstatná jména, slovesa, předložky) 	
ČJL-3-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru 	<ul style="list-style-type: none"> • Ohebné a neohebné slovní druhy 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání
ČJL-3-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 	<ul style="list-style-type: none"> • Souvislý mluvený projev • Význam slov 	

ČJL-3-2-06	<ul style="list-style-type: none"> • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • Věta a souvětí • Spojky a jejich funkce, spojovací výrazy 	
ČJL-3-2-07	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy vět podle postoje mluvčího výběr vhodných jazykových prostředků 	
ČJL-3-2-08	<ul style="list-style-type: none"> • odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> • Znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu • I,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách • Slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů; • Velká písmena 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku 	<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukce textu • Poslech literárních textů • Přednes básně nebo úryvku prózy 	MKV – Kulturní difference
ČJL-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své pocity z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukce textu 	EV – Vztah člověka k prostředí
ČJL-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění 	<ul style="list-style-type: none"> • Literární druhy a žánry: poezie, próza, báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka • Literární pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení, herec, režisér 	
ČJL-3-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • Volná reprodukce textu dramatisace pohádky, povídky nebo básně 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice VDO – Občanská společnost a škola OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita

Ročník: třetí

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Četba naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků Uplatnění přirozené intonace 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace VMEG – Evropa a svět nás zajímá MV – Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality
ČJL-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva Dialog, mluvčí a posluchač 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje a rozhodovací dovednosti
ČJL-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru 	<ul style="list-style-type: none"> Výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů Zdvořilostní obraty 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace, Poznávání lidí MKV – Lidské vztahy, Etnický původ
ČJL-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost 	<ul style="list-style-type: none"> Správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace 	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
ČJL-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči 	<ul style="list-style-type: none"> Správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace 	
ČJL-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> Členění jazykového projevu 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace MKV – Lidské vztahy

ČJL-3-1-07	<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev 	<ul style="list-style-type: none"> Souvislé jazykové projevy Využívání jednoduché osnovy 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
ČJL-3-1-08	<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním 	<ul style="list-style-type: none"> Dodržování hygienických návyků správného psaní 	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena
ČJL-3-1-09	<ul style="list-style-type: none"> píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> Automatizace psacího pohybu Odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu 	
ČJL-3-1-10	<ul style="list-style-type: none"> píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> Plynulý a úhledný písemný projev 	MV – Tvorba mediálního sdělení
ČJL-3-1-11	<ul style="list-style-type: none"> seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> Vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná 	<ul style="list-style-type: none"> Slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu, slova souznačná 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů
ČJL-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost 	<ul style="list-style-type: none"> Třídění slov Seznamování se s některými slovními druhy Přídavná jména Přehled slovních druhů Podstatná jména – rod, číslo, pád Slovesa – osoba, číslo, čas, infinitiv 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání
ČJL-3-2-04	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slovní druhy v základním tvaru 	<ul style="list-style-type: none"> Ohebné a neohebné slovní druhy 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání
ČJL-3-2-05	<ul style="list-style-type: none"> užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 	<ul style="list-style-type: none"> Souvislý mluvený projev Význam slov 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
ČJL-3-2-06	<ul style="list-style-type: none"> spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> Věta a souvětí Spojky a jejich funkce, spojovací výrazy 	
ČJL-3-2-07	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy vět podle postoje mluvčího výběr vhodných jazykových prostředků 	

ČJL-3-2-08	<ul style="list-style-type: none"> odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> l,í/y,ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech Vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku 	<ul style="list-style-type: none"> Reprodukce textu Přednes básně nebo úryvku prózy 	MKV – Kulturní diference OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
ČJL-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své pocity z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> Líčení atmosféry příběhu 	EV – Vztah člověka k prostředí OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
ČJL-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění 	<ul style="list-style-type: none"> Základy literatury – poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí) 	
ČJL-3-3-04	<ul style="list-style-type: none"> pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> Volná reprodukce textu dramatisace pohádky, povídky nebo básně 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice VDO – Občanská společnost a škola OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Komunikační a slohová výchova:

žák

- ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
- ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
- ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
- ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Jazyková výchova:

žák

- ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- ČJL-3-2-01p tvoří slabiky
- ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Literární výchova:

žák

- ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Ročník: čtvrtý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas 	<ul style="list-style-type: none"> Uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů Tiché čtení s porozuměním 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
ČJL-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává 	<ul style="list-style-type: none"> Vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
ČJL-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace v textu 	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy
ČJL-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta 	<ul style="list-style-type: none"> Vystižení jádra sdělení Orientace v naučných textech přiměřených věku 	
ČJL-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikační žánry – dialog, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku, vypravování vlastních zážitků, popis osob, zvířat, věcí Elektronická komunikace: chat, sociální sítě, telefon 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
ČJL-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě 	<ul style="list-style-type: none"> Porovnávání názorů, tolerance Reklamy 	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti

ČJL-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy techniky mluveného projevu – intonace, přízvuk, pauzy, plynulost, zvukové prostředky řeči 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
ČJL-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> • Výběr vhodných jazykových prostředků podle komunikační situace • Spisovná a nespisovná výslovnost 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
ČJL-5-1-09	<ul style="list-style-type: none"> • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace ve stavbě textu • Členění na odstavce • Žánry písemného projevu – vzkaz, oznámení, zpráva, pozvánka, vypravování, popis, dopis, jednoduché tiskopisy – dotazník, přihláška 	MV – Tvorba mediálního sdělení OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
ČJL-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Vytváření osnovy • Základní části osnovy • Využívání osnovy při psaní vypravování, popisu, dopisu 	MV – Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálních sdělení
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu 	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí
ČJL-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba slova • Předpony: vz-, roz-, bez-, ob-, v-, vy-,vý- • Kořen slova • Předponová, příponová část 	
ČJL-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní druhy a jejich třídění • Tvary slov • Mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen • Slovní druhy ohebné a neohebné • Podstatná jména: rod, číslo, pád, vzor • Skloňování a koncovky podstatných jmen • Slovesa – infinitiv 	

		<ul style="list-style-type: none"> Čas přítomný, minulý, budoucí 	
ČJL-5-2-04	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba Slova spisovná a jejich nespisovné tvary 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace MKV – Kulturní difference
ČJL-5-2-05	<ul style="list-style-type: none"> vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s větou Základní skladební dvojice 	
ČJL-5-2-06	<ul style="list-style-type: none"> odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> Věta jednoduchá a souvětí Určování počtu vět v souvětí Spojky a jiné spojovací výrazy v souvětí 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
ČJL-5-2-07	<ul style="list-style-type: none"> užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje 	<ul style="list-style-type: none"> Obměna spojek a spojovacích výrazů 	
ČJL-5-2-08	<ul style="list-style-type: none"> píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách 	<ul style="list-style-type: none"> Vyjmenovaná slova Práce se skupinami slov s i/y uvnitř slov hledání a dotváření slov příbuzných 	
ČJL-5-2-09	<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> Shoda přísudku s holým podmětem (seznámení) 	
• LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je 	<ul style="list-style-type: none"> Zážitkové čtení a naslouchání Nalézání příčin věcí a porozumění jim 	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty postoje, praktická etika
ČJL-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma 	<ul style="list-style-type: none"> Tvořivé činnosti s literárním textem volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje Vlastní tvorba na libovolné téma 	MV – Stavba mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu
ČJL-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů 	<ul style="list-style-type: none"> Umělecké a neumělecké texty Základní charakteristika uměleckých a neuměleckých textů – jejich rozlišnosti 	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti VMEG – Evropa a svět nás zajímá
ČJL-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> Literární pojmy Přirovnávání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy Verš, rým 	

Ročník: pátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas 	<ul style="list-style-type: none"> Praktické čtení – pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé, uvědomělé hlasité čtení, tiché čtení – pozorné čtení 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
ČJL-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává 	<ul style="list-style-type: none"> Věcné čtení – čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací – rozlišení podstatných a okrajových informací 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
ČJL-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> Věcné naslouchání – pozorné, soustředěné, s aktivní reakcí na mluvčího, posuzování úplnosti nebo neúplnosti jednoduchého sdělení 	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy
ČJL-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta 	<ul style="list-style-type: none"> Zapamatování podstatných fakt Reprodukce obsahu slyšeného projevu 	
ČJL-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikační žánry – dialog, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku, zpráva, oznámení, vypravování Základní komunikační pravidla – střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
ČJL-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě 	<ul style="list-style-type: none"> Reklamy 	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti
ČJL-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru 	<ul style="list-style-type: none"> Základy techniky mluveného projevu – vyjadřování závislé na komunikačním záměru 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
ČJL-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> Využívání spisovné a nespisovné výslovnosti 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace

ČJL-5-1-09	<ul style="list-style-type: none"> píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikační žánry – zpráva, oznámení, dopis, popis, inzerát, tiskopisy – dotazník, přihláška 	MV – Tvorba mediálního sdělení
ČJL-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Vytváření osnovy Vytváření vlastního vyprávění s dodržováním časové posloupnosti 	MEV – Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálních sdělení
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová 	<ul style="list-style-type: none"> Slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma 	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí
ČJL-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba slova – kořen, předpona, přípona, koncovka, slova příbuzná 	
ČJL-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní druhy ohebné a neohebné Podstatná jména – mluvnické kategorie – pád, číslo, rod a vzor Přídavná jména – rozlišení přídavných jmen tvrdých a měkkých, koncovky přídavných jmen Slovesa – mluvnické kategorie – osoba, číslo, čas, způsob – oznamovací, rozkazovací 	
ČJL-5-2-04	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary 	<ul style="list-style-type: none"> Slova spisovná a nespisovná 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace MKV – Kulturní difference
ČJL-5-2-05	<ul style="list-style-type: none"> vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty 	<ul style="list-style-type: none"> Základní skladební dvojice Podmět holý a rozvitý Přísudek holý a rozvitý Část podmětová a část přísudková v neúplných základních skladebních dvojicích 	
ČJL-5-2-06	<ul style="list-style-type: none"> odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> Věta jednoduchá a souvětí Změna jednoduché věty v souvětí Spojky a spojovací výrazy 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace

ČJL-5-2-07	<ul style="list-style-type: none"> užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje 	<ul style="list-style-type: none"> Vnímání spojek a, i, ani, nebo, že, protože, když 	
ČJL-5-2-08	<ul style="list-style-type: none"> píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách 	<ul style="list-style-type: none"> Lexikální pravopis – vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná v rozšířené slovní zásobě 	
ČJL-5-2-09	<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> Syntaktický pravopis – shoda přísudku s holým podmětem v jednoduchých případech 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je 	<ul style="list-style-type: none"> Pocity a prožitky při poslechu a četbě Vyjadřování dojmů z četby a poslechu 	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty postoje, praktická etika
ČJL-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma 	<ul style="list-style-type: none"> Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného literárního textu Přednes vhodných literárních textů Dramatizace – nácvik hříčky, scénky Vlastní tvořivé psaní Vlastní výtvarný doprovod 	MV – Stavba mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu
ČJL-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů 	<ul style="list-style-type: none"> Umělecké a neumělecké texty Literární druhy – poezie, próza, drama 	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti VMEG – Evropa a svět nás zajímá
ČJL-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> Literární žánry – báseň, pohádka, bajka, povídka, divadelní představení, spisovatel, básník, herec, režisér, verš, rým, přirovnání 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Komunikační a slohová výchova

žák

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

- ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty
ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo
tvorí otázky a odpovídá na ně

Jazyková výchova

žák

- ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa
ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
určuje samohlásky a souhlásky
seřadí slova podle abecedy
správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Literární výchova

žák

- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše
rozlišuje pohádkové prostředí od reálného

2. stupeň

Ročník: šestý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvený projev: zásady kultivovaného projevu, nonverbální prostředky 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
ČJL-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 		
ČJL-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 		
ČJL-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	<ul style="list-style-type: none"> Základy studijního čtení Písemný projev 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
ČJL-9-1-10	<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastní tvořivé psaní Slohové útvary: krátké vypravování, popis, zpráva a oznámení, pozvánka, soukromý a úřední dopis/e-mail 	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	<ul style="list-style-type: none"> Zvuková stránka jazyka, spisovná a nespisovná výslovnost 	
ČJL-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	<ul style="list-style-type: none"> Jazykové příručky 	

ČJL-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov 	
ČJL-9-2-06	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> Skladba: přívlastek, předmět, příslovečné určení, tvorba věty 	
ČJL-9-2-07	<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> Skladba – věta jednoduchá, souvětí Pravopis – vyjmenovaná slova, psaní i/y v koncovech, psaní velkých písmen 	
ČJL-9-2-08	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvrstvení národního jazyka 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<ul style="list-style-type: none"> Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům 	
ČJL-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 		
ČJL-9-3-06	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> Základy literární teorie a historie, literární druhy a žánry – základní literární pojmy, struktura literárního díla, jazyk literárního díla, literatura umělecká a věcná Počátky interpretace literárních děl 	

Ročník: sedmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 	<ul style="list-style-type: none"> Kritické čtení a naslouchání (analýza a hodnocení textu/promluvy) 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
ČJL-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru 		
ČJL-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> Slohové útvary: vypravování, popis, popis pracovního postupu, charakteristika, líčení, žádost, strukturovaný životopis 	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika EV – Vztah člověka k prostředí
ČJL-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 		
ČJL-9-1-10	<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba slova, funkční morfémy Význam slova, synonyma, homonyma Slovní zásoba a její obohacování, způsoby tvoření slov 	
ČJL-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> Neohebné slovní druhy 	

ČJL-9-2-06	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> Skladba: přívlastek, předmět, příslovečné určení, doplněk, tvorba věty Věta jednoduchá, souvětí, druhy vedlejších vět 	
ČJL-9-2-07	<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovosporný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> Skladba – věta jednoduchá, souvětí Pravopis – vyjmenovaná slova, psaní i/y v koncovech, Psaní velkých písmen 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<ul style="list-style-type: none"> Literární druhy a žánry: fantazy, sci-fi, legenda, kronika, pověst, bajka, pohádka Regionální literatura Ústní lidová slovesnost Základy literární teorie a historie Interpretace literárního díla 	
ČJL-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 		
ČJL-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 		MV – Tvorba mediálního sdělení
ČJL-9-3-06	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 		VMEGS – Jsme Evropané
ČJL-9-3-08	<ul style="list-style-type: none"> porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 		

Ročník: osmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 	<ul style="list-style-type: none"> Kritické čtení a naslouchání Mluvený projev připravený a nepřipravený 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

ČJL-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru 	<ul style="list-style-type: none"> Kritické čtení a naslouchání Mluvený projev připravený a nepřípravený 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
ČJL-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 		
ČJL-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikační žánry: diskuse, dialog 	VDO – občanská společnost a škola
ČJL-9-1-10	<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> Písemný projev Slohové útvary: líčení, úvaha, charakteristika literární postavy 	MKV – Multikulturalita EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	<ul style="list-style-type: none"> Nauka o slovní zásobě: obohacování slovní zásoby Slova přejatá, jejich význam, česká synonyma, výslovnost, skloňování (obecná, vlastní), pravopis, práce se slovníky 	
ČJL-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh 		
ČJL-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 		
ČJL-9-2-06	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> Skladba: věta, větný ekvivalent, větné členy, druhy vět, druhy souvětí 	
ČJL-9-2-07	<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopis: i/y v koncovkách, s/z/vz v předponách, ě/je, mě/mně Syntaktický pravopis – interpunkce 	
ČJL-9-2-08	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> Obecná jazykověda: obecná čeština, interdialekt, nářečí Slovenština a další slovanské jazyky Jazykověda, její disciplíny, jazyková kultura 	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<ul style="list-style-type: none"> Literární teorie – žánry epické, lyrické, dramatické Literární interpretace Literární historie – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé Drama 	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika
ČJL-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 		
ČJL-9-3-07	<ul style="list-style-type: none"> uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 		
ČJL-9-3-08	<ul style="list-style-type: none"> porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> Adaptace literárních děl 	

Ročník: devátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 	<ul style="list-style-type: none"> Kritické čtení Prožitkové čtení 	MV – Vnímání autora mediálních sdělení
ČJL-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvený projev: kultivace projevu žáka 	
ČJL-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i para-lingválních prostředků řeči 		
ČJL-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	<ul style="list-style-type: none"> Připravený mluvený a písemný projev Konspekt, referát, výklad, úvaha 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

ČJL-9-1-09	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	<ul style="list-style-type: none"> • Písemný projev 	
ČJL-9-1-10	<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> • Písemný projev: výklad, formální dopis, životopis, žádost 	EV – Vztah člověka k prostředí
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvorba slov • Význam slov: přenesená pojmenování (zejména metafora, metonymie), frazeologie 	
ČJL-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvarosloví: tvaroslovné kategorie, neohebná slova 	
ČJL-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> • Jazyková norma a kodifikace 	
ČJL-9-2-06	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> • Skladba: věta jednoduchá a souvětí, aktuální členění výpovědí a vět 	
ČJL-9-2-07	<ul style="list-style-type: none"> • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis lexikální a syntaktický 	
ČJL-9-2-08	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> • Obecná jazykověda: vývoj jazyka, útvary/poloutvory národního jazyka: nářečí, slang, profesionalismus, argot • Jazyková norma a kodifikace: výrazové prostředky hovorové, spisovné, archaické 	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<ul style="list-style-type: none"> Kritické čtení 	MV – Tvorba mediálních sdělení
ČJL-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	<ul style="list-style-type: none"> Literární historie Literární žánry: pověst, román, epos, epigram, epitaf, milostná lyrika, balada, tragédie, komedie 	MV – Fungování médií ve společnosti, Kulturní difference
ČJL-9-3-07	<ul style="list-style-type: none"> uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 		
ČJL-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 		
ČJL-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastní tvorba 	
ČJL-9-3-05	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> Literární teorie a kritika 	
ČJL-9-3-08	<ul style="list-style-type: none"> porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> Adaptace literárních děl: filmová a divadelní adaptace, tanec, výtvarné zpracování, komiks 	
ČJL-9-3-09	<ul style="list-style-type: none"> vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> Připravený písemný a ústní projev 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Komunikační a slohová výchova:

žák

- ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Jazyková výchova:

žák

ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa

ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk

ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí

ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami; ovládá pravopis vyjmenovaných slov; zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Literární výchova:

žák

ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku

ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení

ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry

ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře

Anglický jazyk

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět *Anglický jazyk* zastupuje vzdělávací obor *Cizí jazyk*. Jeho výuka je realizována od 3. do 9. ročníku. Předpokládá se dosažení úrovně A2 jazykových dovedností (podle CEFR).

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů *Cizí jazyk* a *Další cizí jazyk* je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s příznými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP.

Osvojení si angličtiny, jakožto nejpoužívanějšího světového jazyka, pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Vyučovací předmět učí žáky využívat angličtinu pro komunikaci v běžných situacích. Žáci se učí psanému i mluvenému projevu s použitím základních pravopisných pravidel a zároveň se učí takovému vyjadřování porozumět. Žáci se seznamují s realitami anglofonních zemí.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

1. stupeň

Ročník: třetí

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
CJ-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně 	<u>Typy textů:</u> <ul style="list-style-type: none"> pozdravy pokyny a příkazy ve škole jednoduchá žádost dialog dotazy a krátké odpovědi říkanky, básničky a písničky obrázkové knihy komiksy <u>Tematické okruhy:</u> <ul style="list-style-type: none"> abeceda číslovky 0 – 20 základní barvy školní potřeby a třída vybraná domácí zvířata nálady a pocity obličej rodina hračky osobní údaje <u>Jazykové prostředky:</u> <ul style="list-style-type: none"> člen neurčitý a základní podstatná jména pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen základní přídavná jména osobní zájmena základní číslovky rozkazovací způsob kladná a negativní odpověď sloveso „have got“ v otázce a odpovědi sloveso „like“ v kladné větě a otázce hlásky a jejich výslovnost, slovní přízvuk pravopis 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace, Seberegulace a sebeorganizace
CJ-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal 		
CJ-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu 		OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
CJ-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu 		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace MKV – Lidské vztahy
CJ-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení 		OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
CJ-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 		

		<ul style="list-style-type: none"> • předložky místa • základní fonetické znaky • základní pravidla výslovnosti slov • pravopis osvojených slov a tvarů 	
--	--	---	--

Jazykové prostředky zahrnují gramatiku, fonetiku a pravopis. Slovní zásoba je zahrnuta v tematických okruzích.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Řečové dovednosti

žák

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Ročník: čtvrtý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
CJ-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností 	<u>Typy textů:</u> <ul style="list-style-type: none"> • pozdravy • jednoduchá žádost a jednoduché poděkování • jednoduché pokyny a příkazy ve škole • jednoduchý popis • jednoduchý dotaz • říkanky, básničky a písničky • jednoduché obrázkové knihy • komiksy <u>Tematické okruhy:</u> <ul style="list-style-type: none"> • abeceda • základní číslovky 0 – 1000 • můj dům: místnosti a nábytek • město • počasí • čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce • záliby a volný čas • zvířata v zoo • školní třída a škola • základní jídlo, potraviny a chutě 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace MV – Kritické čtení
CJ-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace MV – Kritické čtení
CJ-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 		MKV – Multikulturalita VDO – Občanská společnost a škola
MLUVENÍ			
CJ-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • se zapojí do jednoduchých rozhovorů 		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
CJ-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 		OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí

CJ-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> oslavy narozenin a vybraných svátků <p><u>Jazykové prostředky:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> člen určitý a neurčitý podstatná jména vybraná přídavná jména tázací a přivlastňovací zájmena základní číslovky vazba „there is / there are“ sloveso „can“ v kladných větách, v otázce a v záporu předložky místa kladné a záporné příkazy otázky na zjištění pozice věcí a osob určování času, otázky na čas přítomné časy základní fonetické znaky základní pravidla výslovnosti slov pravopis osvojených slov a tvarů 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 		MKV – Lidské vztahy
CJ-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 		
PSANÍ			
CJ-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života 		OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání, Kreativita
CJ-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> vyplní osobní údaje do formuláře 		

Jazykové prostředky zahrnují gramatiku, fonetiku a pravopis. Slovní zásoba je zahrnuta v tematických okruzích.

Ročník: pátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
CJ-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností 	<p><u>Typy textů:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> pozdravy blahopřání jednoduchá žádost jednoduché pokyny v textu říkanky, básničky a písničky jednoduché obrázkové knihy komiksy <p><u>Tematické okruhy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> číslovky 0 – 1000 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
CJ-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 		MKV – Multikulturalita VMEG – Objevujeme Evropu
CJ-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 		

MLUVENÍ		<ul style="list-style-type: none"> • domov a rodina • město a venkov • názvy povolání • lidské tělo • volný čas a záliby • roční období a počasí • čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce • zvířata ve volné přírodě • škola a vyučovací předměty • Jídlo a potraviny • Vánoce, Velikonoce a jiné svátky <p><u>Jazykové prostředky:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • člen určitý a neurčitý • množné číslo • podstatných jmen • přivlastňovací přídavná jména • zájmena ukazovací a přivlastňovací • základní a řadové číslovky • sloveso „to be, to have, can“ v oznamovací větě, v otázce a v záporu, plné a zkrácené tvary • plnovýznamová slovesa pro každodenní činnosti • předložky času a místa • otázky s „who/what/when/where /how/why“ • pořádek slov ve větě a v otázce • přítomný čas prostý • přítomný čas průběhový • minulý čas prostý • základní fonetické znaky • základní pravidla výslovnosti slov • pravopis osvojených slov a tvarů 	
CJ-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • se zapojí do jednoduchých rozhovorů 		VDO – Občanská společnost a škola
CJ-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 		OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí
CJ-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá 		MKV – Lidské vztahy MV – Stavba sdělení
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 	<ul style="list-style-type: none"> • člen určitý a neurčitý • množné číslo • podstatných jmen • přivlastňovací přídavná jména • zájmena ukazovací a přivlastňovací • základní a řadové číslovky • sloveso „to be, to have, can“ v oznamovací větě, v otázce a v záporu, plné a zkrácené tvary • plnovýznamová slovesa pro každodenní činnosti • předložky času a místa • otázky s „who/what/when/where /how/why“ • pořádek slov ve větě a v otázce • přítomný čas prostý • přítomný čas průběhový • minulý čas prostý • základní fonetické znaky • základní pravidla výslovnosti slov • pravopis osvojených slov a tvarů 	OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí MV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
CJ-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 		
PSANÍ			
CJ-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života 		OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita MV – Stavba mediálního sdělení
CJ-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • vyplní osobní údaje do formuláře 		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním

žák

- CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu), rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Mluvení

žák

- CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje
- CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk
- CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

Čtení s porozuměním

žák

- CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

žák

je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

2. stupeň

Ročník: šestý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV		OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
CJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	<u>Typy textů:</u> <ul style="list-style-type: none"> formální a neformální pozdravy popis třídy ilustrované příběhy, komiksy jednoduchá prosba a žádost souhlas a nesouhlas formuláře <u>Tematické okruhy:</u> <ul style="list-style-type: none"> čísllovky 0–1000000 osobní údaje jídelníček a stravovací návyky denní režim zboží v obchodě město volný čas a záliby data – narozeniny, měsíce škola cestování nakupování zvířata, další domácí zvířata, obojživelníci, hmyz, plazi člověk a jeho popis základní zdravotní péče život v přírodě názvy některých států moderní technologie a média <u>Jazykové prostředky:</u> <ul style="list-style-type: none"> člen určitý a neurčitý there is/there are/some/any frekvenční příslovce přídavná jména a příslovce	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí	
CJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat		VMEG – Objevujeme Evropu a svět	
MLUVENÍ				
CJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace	
CJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech		OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí	
CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita VMEG – Evropa a svět nás zajímá	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
CJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace EV – Vztah člověka k prostředí MKV – Lidské vztahy	
CJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace		MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
PSANÍ				
CJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři			
CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			
CJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> reaguje na jednoduché písemné sdělení			

		<ul style="list-style-type: none"> • předložky místa • slovesa can/like – kladný a záporný tvar • zájmena v pozici předmětu • řadové číslovky • přítomný čas průběhový • přítomný čas prostý • minulý čas prostý • vybraných pravidelných a nepravidelných sloves • otázky zjišťovací a doplňovací • fonetický přepis známých slov • základní pravidla výslovnosti větných celků • pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov a základy interpunkce 	
--	--	--	--

Ročník: sedmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM		<u>Typy textů:</u> <ul style="list-style-type: none"> • pozdravy a seznámení • budoucí plány a rozhodnutí • návrhy a nabídky • jednoduchý popis • ilustrované příběhy, komiksy • žádost a prosba • e-mail • poděkování a omluva <u>Tematické okruhy:</u> <ul style="list-style-type: none"> • osobní údaje • škola, domov • můj život a události v mém okolí • širší příbuzenské vztahy • sporty a volný čas • prázdniny a dovolená • dopravní prostředky	
CJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně		
CJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat		
MLUVENÍ			
CJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích		VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
CJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech		
CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života“		

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech 	<ul style="list-style-type: none"> místní údaje a časové údaje části a vybavení domu/bytu příroda a počasí zeměpisné názvy 	
CJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 		
PSANÍ			
CJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<u>Jazykové prostředky:</u> <ul style="list-style-type: none"> člen určitý a neurčitý slovosled stupňování přídavných jmen should/must/have to + záporné tvary vazba „like + -ing“ počitatelnost podstatných jmen minulý čas vybraných nepravidelných sloves přítomný čas prostý přítomný čas průběhový vyjádření budoucnosti pomocí vazby „going to“, will frekvenční příslovce předložky místa a času fonetický přepis slov pravopisné změny osvojených slov a tvarů výslovnost obtížných hlásek 	
CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 		
CJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> reaguje na jednoduché písemné sdělení 		

Ročník: osmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně 	<u>Typy textů:</u> <ul style="list-style-type: none"> omluva, žádost, prosba poděkování a reakce na poděkování navrhování, přijímání a odmítání návrhů jednoduché ilustrované příběhy, komiksy zjednodušená literární díla rozhovor popis 	
CJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 		EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

MLUVENÍ		<ul style="list-style-type: none"> jednoduché vyprávění <p><u>Tematické okruhy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> cestování volný čas hudba a film škola a pravidla školy v různých zemích přátelství vesmír rodinné vztahy zdraví a zdravý životní styl	VDO – Občanská společnost a škola
CJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích		
CJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech		
CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		<p><u>Jazykové prostředky:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> člen určitý a neurčitý druhy zájmen used to přítomný čas prostý a průběhový minulý čas prostý a průběhový předpřítomný čas typy vyjádření budoucího času způsobová slovesa podmínkové věty neurčitá příslovce stupňování příslovcí spojky „and, but, because, while, if“ druhy vět podle postoje mluvčího výslovnost všech hlásek a slovních spojení pravopisné změny při tvorbě mluvnických tvarů gerundium vztažné věty	
CJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech		
CJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace		
PSANÍ			
CJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		
CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
CJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> reaguje na jednoduché písemné sdělení		

Ročník: devátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	<u>Typy textů:</u> <ul style="list-style-type: none"> formální a neformální žádost, zpráva detailní popis osoby/věci/události příkazy, zákazy a rady referát zjednodušená literární díla <ul style="list-style-type: none"> omluva a reakce na omluvu žádost o pomoc a službu <u>Tematické okruhy:</u> <ul style="list-style-type: none"> volba povolání věci denní potřeby pocity, nálady vnitřní a vnější charakteristika člověka volný čas a sport kultura životní prostředí problémy mládeže různé stravovací návyky <u>Jazykové prostředky:</u> <ul style="list-style-type: none"> člen určitý a neurčitý gerundium přítomný čas prostý a průběhový předpřítomný čas s „for“ a „since“ minulý čas prostý a průběhový částice „too, enough“ modální slovesa pravopis – pravidla interpunkce trpný rod podmínková souvětí podmětné a předmětné otázky přímá a nepřímá řeč vztažné věty	
CJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat		
MLUVENÍ			
CJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích		
CJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech		
CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech		
CJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace		
PSANÍ			
CJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		
CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
CJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> reaguje na jednoduché písemné sdělení		
			MKV – Multikulturalita OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Sociální rozvoj – Komunikace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním

žák

- CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

Mluvení

žák

- CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

Čtení s porozuměním

žák

- CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

žák

- CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Německý jazyk

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučovací předmět *Německý jazyk* zastupuje vzdělávací obor *Další cizí jazyk*. Jeho výuka je realizována v 8. a 9. ročníku. Předpokládá se dosažení úrovně A1 jazykových dovedností (podle CEFR).

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů *Cizí jazyk* a *Další cizí jazyk* je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP (podpůrná opatření jsou blíže specifikována v kapitole 8.1)

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk* je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru *Cizí jazyk* nebo vzdělávacím obsahem *Češtiny jako druhého jazyka* (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání). V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Seznámení se s německým jazykem zvyšuje možnosti budoucího uplatnění žáků v osobním životě, především vzhledem k regionálním podmínkám.

Žáci se učí porozumět jednoduchému mluvenému i psanému projevu, slovně komunikovat o všedních tématech (informace o sobě a běžné sociální situace). Naučí se vyplňovat jednoduché formuláře a napsat základní krátké texty o osvojovaných tématech. Seznámí s nejjednoduššími pravopisnými pravidly a realitami německy mluvících zemí.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

2. stupeň

Ročník: osmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
DCJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně 	<ul style="list-style-type: none"> Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování
DCJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky 	
DCJ-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> Práce se slovníkem Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	
MLUVENÍ			
DCJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> se zapojí do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> Základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace VDO – Občanská společnost a škola VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané MKV – Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita
DCJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 		
DCJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 		

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
DCJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	<ul style="list-style-type: none"> Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky Práce se slovníkem Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	
DCJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům 		
DCJ-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 		
PSANÍ			
DCJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<ul style="list-style-type: none"> Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky Práce se slovníkem Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
DCJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 		
DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 		

Ročník: devátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
DCJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně 	<ul style="list-style-type: none"> Fonetické znaky (aktivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování
DCJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů: kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí (německy mluvící země) 	
DCJ-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> Práce se slovníkem Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	
MLUVENÍ			
DCJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> se zapojí do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> Základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů: kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí Práce se slovníkem Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané MKV – Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita
DCJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 		
DCJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 		

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
DCJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	<ul style="list-style-type: none"> Fonetické znaky (aktivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů: kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí (německy mluvící země) Práce se slovníkem Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	
DCJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům 		
DCJ-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 		
PSANÍ			
DCJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<ul style="list-style-type: none"> Fonetické znaky (aktivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů: kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí (německy mluvící země) Práce se slovníkem Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
DCJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 		
DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním:

žák

- DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
rozumí jednoduchým pokynům učitele

Mluvení:

žák

- DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

Čtení s porozuměním:

žák

- DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní:

žák

- DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Matematika* je součástí vzdělávací oblasti *Matematika a její aplikace*. Je vyučován od 1. do 9. ročníku.

Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Matematika a její aplikace* je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Číslo a početní operace* na prvním stupni, na který na druhém stupni navazuje a dále ho prohlubuje tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové porozumění. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah, zdokonalovat svůj grafický projev.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, vhodný počítačový software, výukové programy) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů

- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

1. stupeň

Ročník: první

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků 	<ul style="list-style-type: none"> Manipulace s předměty Počítání prvků Rozvoj předčíselných představ 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita
M-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Přirozená čísla v oboru 0-20 Čtení a zápis čísel Vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$ 	
M-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění Orientace na číselné ose Pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi Určování desítek a jednotek, zaokrouhlování 	
M-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti početních Operací s čísly Sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes 10 a s přechodem přes 10 	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena
M-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché slovní úlohy ze života dětí (řešené na základě manipulace s věcmi) s užitím osvojených početních operací 	EV – Vztah člověka k prostředí OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času 	<ul style="list-style-type: none"> Orientování se v čase, využívání v praktických činnostech 	
M-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> popisuje jednoduché závislosti z praktického života 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché úlohy z praktického života 	
M-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché tabulky 	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> Vyhledávání určitých tvarů v okolí Třídění předmětů podle tvaru Rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
M-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> porovnává velikost útvarů 		
M-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> Modelování geometrických útvarů podle zadání 	

Ročník: druhý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků 	<ul style="list-style-type: none"> Přirozená čísla v oboru 0-100 Čtení a zápis čísel Vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$ 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita
M-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti 		
M-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění Orientace na číselné ose Pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi Určování stovek, desítek, jednotek, zaokrouhlování 	
M-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly 	<ul style="list-style-type: none"> Sčítání a odčítání v oboru 0-100 Násobilka Násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 a 10) 	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena
M-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> Vytváření jednoduchých slovních úloh k jednotlivým typům příkladů na sčítání a odčítání Slovní úlohy, které vedou k pochopení úsudku několikrát více 	EV – Vztah člověka k prostředí OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času 	<ul style="list-style-type: none"> Jednotky času (hodina, minuta) 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
M-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> popisuje jednoduché závislosti z praktického života 	<ul style="list-style-type: none"> Jednotky hmotnosti, délky, objemu a převody 	
M-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> Tělesa – krychle, kvádr, koule 	
M-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky 	<ul style="list-style-type: none"> Bod, přímka, polopřímka a úsečka – měření v cm a mm 	
M-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> Modelování geometrických útvarů podle zadání Používání stavebnic 	

Ročník: třetí

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků 	<ul style="list-style-type: none"> Přirozená čísla v oboru 0–1 000 Čtení a zápis čísel Vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$ 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita
M-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti 		
M-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění Orientace na číselné ose Pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi Určování stovek, desítek a jednotek 	
M-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly 	<ul style="list-style-type: none"> Sčítání a odčítání v oboru 0–1 000 Násobení a dělení v oboru malé násobilky 	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena

M-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní úlohy vedoucí k sčítání a odčítání i k porovnávání o několik více, o několik méně slovní úlohy vedoucí k násobení a dělení a rozlišování úsudků několikrát více, několikrát méně Slovní úlohy s jedním a dvěma početními výkony 	EV – Vztah člověka k prostředí OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché převody jednotek Orientace v čase 	VMESG – Evropa a svět nás zajímá
M-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> popisuje jednoduché závislosti z praktického života 	<ul style="list-style-type: none"> Závislosti a jejich vlastnosti Seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy Orientace a čtení matematických zápisů Jednotky času, délky, hmotnosti a objemu 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
M-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Doplňování tabulek Práce s údaji (jízdní řád, ceník) 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> Základní rovinné útvary 	
M-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky 	<ul style="list-style-type: none"> Měření úsečky, jednotky délky, porovnávání velikosti tvarů 	
M-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> Modelování geometrických útvarů podle zadání 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a početní operace

žák

M-3-1-01p	porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
M-3-1-02p	čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
M-3-1-02p	zná matematické operátory +, −, =, <, > a umí je zapsat
M-3-1-04p	sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
M-3-1-05p	řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 2

Závislosti, vztahy a práce s daty

žák

- M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
 M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
 zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
 uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Geometrie v rovině a v prostoru

žák

- M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
 M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
 M-3-3-02p používá pravítko

Ročník: čtvrtý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
ČÍSLO A POČETNÍ APLIKACE			
M-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení 	<ul style="list-style-type: none"> Sčítání, odčítání dvojciferných čísel do 100 000 z paměti i písemně 	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
M-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Písemné dělení jednociferným dělitelem 	
M-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Zaokrouhlování čísel na 10, 100, odhady Kontroly výpočtů 	
M-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi 	EV – Vztah člověka k prostředí
M-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku 	<ul style="list-style-type: none"> Seznámení se základními pojmy 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> vyhledává, sbírá a třídí data 	<ul style="list-style-type: none"> Vyhledávání, sbírání, třídění dat, závislosti a jejich vlastnosti 	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět
M-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> Jízdní řády, sloupcové diagramy 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce 	<ul style="list-style-type: none"> Rýsování rovinných útvarů, čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, Kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník 	

M-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran 	<ul style="list-style-type: none"> Sčítání a odčítání úseček graficky 	
M-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> sestrojí rovnoběžky a kolmice 	<ul style="list-style-type: none"> Kolmice Rovnoběžky, různoběžky, vzájemná poloha dvou přímk v rovině 	
M-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> Čtverec a obdélník 	
M-5-3-05	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	<ul style="list-style-type: none"> Osově souměrné útvary, osa souměrnosti 	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
M-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní úlohy s netradičními postupy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Ročník: pátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČÍSLO A POČETNÍ APLIKACE			
M-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení 	<ul style="list-style-type: none"> Sčítání, odčítání čísel do 1 000 000 z paměti i písemně 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
M-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Písemné násobení dvojčiferným a trojčiferným činitelem 	
M-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Zaokrouhlování do 1 000 000 Kontroly výpočtů 	

M-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> Slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	EV – Vztah člověka k prostředí MKV – Multikulturalita
M-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	<ul style="list-style-type: none"> Zlomky, určování části zlomku, používání zápisu Tvoření jednoduchých slovních úloh (polovina, čtvrtina, desetina...)	VMEG – Evropa a svět nás zajímá
M-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	<ul style="list-style-type: none"> Používání zápisu, porovnávání, sčítání, odčítání	
M-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	<ul style="list-style-type: none"> Desetinná čísla – základní poznatky, zápis, vyznačení na číselné ose	
M-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> Zápis a vyznačení na číselné ose celého záporného čísla Měření teploty, dlužná částka	EV – Vztah člověka k prostředí
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> vyhledává, sbírá a třídí data	<ul style="list-style-type: none"> Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
M-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	<ul style="list-style-type: none"> Rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	
M-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	<ul style="list-style-type: none"> Výpočty obvodů obrazce	
M-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> sestrojí rovnoběžky a kolmice	<ul style="list-style-type: none"> Kolmice Rovnoběžky, různoběžky, vzájemná poloha dvou přímek v rovině	
M-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	<ul style="list-style-type: none"> Výpočty obsahu pomocí čtvercové sítě, užívání základních jednotek obsahu	
M-5-3-05	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru		

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
M-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní úlohy s netradičními postupy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a početní aplikace

žák

- M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor

Závislosti, vztahy a práce s daty

žák

- M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru

žák

- M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky
- M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
- M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

žák

- M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

2. stupeň

Ročník: šestý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Desetinná čísla 	
M-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor 	<ul style="list-style-type: none"> Zaokrouhlování desetinných čísel 	
M-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti Znaky dělitelnosti dvěma, třemi, pěti a deseti 	
M-9-1-09	<ul style="list-style-type: none"> analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní úlohy 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> Vzájemná poloha přímek v rovině Trojúhelníková nerovnost Shodnost geometrických útvarů 	
M-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje a třídí základní rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, úhel (typy úhlů), trojúhelník 	
M-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> určuje velikost úhlu měřením a výpočtem 	<ul style="list-style-type: none"> Velikost úhlu 	
M-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> odhaduje a vypočítá obvod základních rovinných útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> Obvod trojúhelníku 	
M-9-3-06	<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> Konstrukce rovinných útvarů: úhlu, trojúhelníku 	

M-9-3-08	<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar 	<ul style="list-style-type: none"> Osová souměrnost 	
M-9-3-09	<ul style="list-style-type: none"> určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Prostorové útvary – kvádr, krychle 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
M-9-3-10	<ul style="list-style-type: none"> odhaduje a vypočítá objem a povrch těles 	<ul style="list-style-type: none"> Objem a povrch krychle a kvádrů 	
M-9-3-11	<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí síť základních těles 	<ul style="list-style-type: none"> Síť krychle a kvádrů 	
M-9-3-12	<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> Volné rovnoběžné promítání krychle a kvádrů 	
M-9-3-13	<ul style="list-style-type: none"> analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> Postup při řešení slovní úlohy 	

Ročník: sedmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa Desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek 	
M-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> Zaokrouhlování racionálních čísel 	
M-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Násobení a dělení zlomků 	
M-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, 	<ul style="list-style-type: none"> Poměr Zlomky Procenta 	

	procentem)		
M-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů 	<ul style="list-style-type: none"> Měřítko, úměra, trojčlenka Měřítko plánu a mapy 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
M-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) 	<ul style="list-style-type: none"> Finanční matematika – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování 	
M-9-1-09	<ul style="list-style-type: none"> formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní úlohy 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data 	<ul style="list-style-type: none"> Pravoúhlá soustava souřadnic 	
M-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> porovnává soubory dat 	<ul style="list-style-type: none"> Přímá úměrnost – příklady závislostí z praktického života, grafy, tabulky Nepřímá úměrnost – příklady závislostí z praktického života, grafy, tabulky 	
M-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Přímá a nepřímá úměrnost 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> Shodnost geometrických útvarů a trojúhelníků Věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků 	
M-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje a třídí základní rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> Rovinné útvary – kružnice, kruh, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník) 	
M-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> Obsah trojúhelníku Obvod a obsah čtyřúhelníků 	
M-9-3-06	<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> Konstrukce čtyřúhelníků 	
M-9-3-09	<ul style="list-style-type: none"> určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Hranoly 	

M-9-3-10	<ul style="list-style-type: none"> odhaduje a vypočítá objem a povrch těles 	<ul style="list-style-type: none"> Objem a povrch hranolu 	
M-9-3-11	<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí síť základních těles 	<ul style="list-style-type: none"> Síť kolmého hranolu 	
M-9-3-12	<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> Volné rovnoběžné promítání hranolu 	
M-9-3-13	<ul style="list-style-type: none"> analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> Postup při řešení aplikační slovní úlohy s využitím znalostí geometrie v rovině a prostoru 	

Ročník: osmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu 	<ul style="list-style-type: none"> Mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina 	
M-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním 	<ul style="list-style-type: none"> Výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny 	
M-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav 	<ul style="list-style-type: none"> Rovnice – lineární rovnice 	
M-9-1-09	<ul style="list-style-type: none"> formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav 		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> Rovinné útvary – pravoúhlý trojúhelník, vzájemná poloha přímek v rovině Pythagorova věta 	
M-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje a třídí základní rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> Kružnice, kruh 	

M-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> Obsah a obvod kruhu 	
M-9-3-05	<ul style="list-style-type: none"> využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> Množiny bodů dané vlastnosti – osa úsečky, osa úhlu Thaletova kružnice a věta 	
M-9-3-06	<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestojí rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> Konstrukce rovinných útvarů: trojúhelníku, čtyřúhelníků, kružnice 	
M-9-3-08	<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar 	<ul style="list-style-type: none"> Osová souměrnost Středová souměrnost 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
M-9-3-09	<ul style="list-style-type: none"> určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Válec 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
M-9-3-10	<ul style="list-style-type: none"> odhaduje a vypočítá objem a povrch těles 	<ul style="list-style-type: none"> Objem a povrch válce 	
M-9-3-11	<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestojí síť základních těles 	<ul style="list-style-type: none"> Síť válce 	
M-9-3-12	<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestojí obraz jednoduchých těles v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> Volné rovnoběžné promítání válce 	
M-9-3-13	<ul style="list-style-type: none"> analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	Postup při řešení aplikační slovní úlohy	

Ročník: devátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) 	<ul style="list-style-type: none"> Základy finanční matematiky – úrok, RPSN 	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
M-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav 	<ul style="list-style-type: none"> Rovnice – soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	

M-9-1-09	<ul style="list-style-type: none"> formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav 	<ul style="list-style-type: none"> Rovnice – soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data 	<ul style="list-style-type: none"> Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr 	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
M-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem 	<ul style="list-style-type: none"> Lineární funkce 	
M-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> Funkční vztah 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-07	<ul style="list-style-type: none"> užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků 	<ul style="list-style-type: none"> Podobnost Věty o podobnosti trojúhelníků 	
M-9-3-09	<ul style="list-style-type: none"> určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Jehlan, rotační kužel, koule 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
M-9-3-10	<ul style="list-style-type: none"> odhaduje a vypočítá objem a povrch těles 	<ul style="list-style-type: none"> Objem a povrch jehlanu, kužele, koule 	
M-9-3-11	<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí síť základních těles 	<ul style="list-style-type: none"> Síť jehlanu a kužele 	
M-9-3-12	<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> Volné rovnoběžné promítání 	
M-9-3-13	<ul style="list-style-type: none"> analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> Podobnost v úlohách z praxe 	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
M-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<ul style="list-style-type: none"> Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Kreativita
M-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích 	<ul style="list-style-type: none"> Logické a netradiční geometrické úlohy 	

	oblastí		
--	---------	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a proměnná:

žák

M-9-1-01p	písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
M-9-1-01p	pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
M-9-1-01p	čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
M-9-1-02p	provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
M-9-1-02p	píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
M-9-1-05p	používá měřítko mapy a plánu
M-9-1-06p	řeší jednoduché úlohy na procenta, zvládá orientaci na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty:

žák

M-9-2-01p	vyhledává a třídí data
M-9-2-02p	porovnává data
M-9-2-04p	vypracuje jednoduchou tabulku
	užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
	zvládá početní úkony s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru:

žák

M-9-3-03p	vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-04p	vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
M-9-3-05p	provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-06p	rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
M-9-3-08p	sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
M-9-3-10p	vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
M-9-3-11p	sestrojí síť základních těles
M-9-3-12p	načrtne základní tělesa
M-9-3-12p	zobrazuje jednoduchá tělesa
	odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
	umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
	používá technické písmo
	čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Nestandardní aplikační úlohy a problémy:

žák

M-9-4-01p	samostatně řeší praktické úlohy
M-9-4-01p	hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02p	aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
	využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

INFORMATIKA

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Informatika* je součástí vzdělávací oblasti *Informatika*. Je vyučován od 4. do 9. ročníku.

Zaměřuje se především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

1. stupeň

Ročník: čtvrtý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
I-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji 	<ul style="list-style-type: none"> Kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace 	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
I-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vyčte informace z daného modelu 	<ul style="list-style-type: none"> Modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka 	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
I-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu 	<ul style="list-style-type: none"> Hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání soubor 	
I-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí 	<ul style="list-style-type: none"> Počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat 	MV – receptivní činnosti – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
I-5-4-03	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 		MV – receptivní činnosti – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Ročník: pátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
I-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> uveďte příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat 	<ul style="list-style-type: none"> Data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů 	
I-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji 	<ul style="list-style-type: none"> Kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace 	
I-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vyčte informace z daného modelu 	<ul style="list-style-type: none"> Modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka 	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
I-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů 	<ul style="list-style-type: none"> Řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci 	OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
I-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení 		
I-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů 	<ul style="list-style-type: none"> Programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím 	

		prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu	
I-5-2-04	<ul style="list-style-type: none"> ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> Kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem 	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
I-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> Systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi 	
I-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data 	<ul style="list-style-type: none"> Práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu 	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
I-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu 	<ul style="list-style-type: none"> Hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání soubor 	
I-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí 	<ul style="list-style-type: none"> Počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat 	MV – receptivní činnosti – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
I-5-4-03	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 		MV – receptivní činnosti – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Data, informace a modelování:

žák

- I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

Algoritmizace a programování:

žák

- I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů
- I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Informační systémy:

žák

- I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
- I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Digitální technologie:

žák

- I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
- I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

2. stupeň

Ročník: šestý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
I-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat 	<ul style="list-style-type: none"> Data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat 	
I-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu 	<ul style="list-style-type: none"> Kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity 	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
I-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů 	<ul style="list-style-type: none"> Informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti 	
I-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu 	<ul style="list-style-type: none"> Návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel 	OSV – morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
I-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos 	<ul style="list-style-type: none"> Hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – 	

		funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka	
I-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> vybírání nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky 	<ul style="list-style-type: none"> Počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva 	
I-9-4-04	<ul style="list-style-type: none"> poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače 	<ul style="list-style-type: none"> Řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení 	
I-9-4-05	<ul style="list-style-type: none"> dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	<ul style="list-style-type: none"> Bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat 	

Ročník: sedmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
I-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní 	<ul style="list-style-type: none"> Modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy 	OSV – morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
I-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji 		OSV – morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
I-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen 	<ul style="list-style-type: none"> Algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu Programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné 	
I-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému 		
I-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné 	<ul style="list-style-type: none"> Tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora Kontrola: ověření algoritmu, programu – 	

I-9-2-06	<ul style="list-style-type: none"> ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním; nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu	OSV – morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
----------	---	--	---

Ročník: osmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
I-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen 	<ul style="list-style-type: none"> Algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu 	
I-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému 	<ul style="list-style-type: none"> Programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné 	OSV – morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
I-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné 	<ul style="list-style-type: none"> Tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora Kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu 	
I-9-2-06	<ul style="list-style-type: none"> ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 		

INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
I-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat 	<ul style="list-style-type: none"> Návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel 	
I-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat 		OSV – morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Ročník: devátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
I-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen 	<ul style="list-style-type: none"> Algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu Programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné 	
I-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení 		
I-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému 		OSV – morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
I-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné 	<ul style="list-style-type: none"> Tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora Kontrola: ověření 	

I-9-2-06	<ul style="list-style-type: none"> ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<p>algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu</p>	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
I-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat 	<ul style="list-style-type: none"> Návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel 	
I-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat 	<ul style="list-style-type: none"> Návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel Hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězcí; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí 	OSV – morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
I-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě 	<ul style="list-style-type: none"> Hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, 	
I-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos 		

		instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka	
I-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky 	<ul style="list-style-type: none"> • Počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva 	
I-9-4-04	<ul style="list-style-type: none"> • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače 	<ul style="list-style-type: none"> • Řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení 	
I-9-4-05	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat • Digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Data, informace a modelování:

žák

- I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
- I-9-1-02p zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek
- I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
- I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

Algoritmizace a programování:

žák

- I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
- I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
- I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

Informační systémy:

žák

- I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá
- I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
- I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

Digitální technologie:

žák

- I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
- I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
- I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
- I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Jeho výuka probíhá od 1. do 3. ročníku, kde je jediným vyučovacím předmětem této vzdělávací oblasti a zahrnuje tak do sebe všechny příslušné tematické okruhy (*Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví*). Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Cílem vyučovacího předmětu Prvouka je podpořit žáky ve vnímavém sledování života kolem sebe, orientaci v něm, chápání ho uspořádání skutečností. Žáci se učí vyjadřovat vlastní názory a zároveň respektovat názory druhých, získávají základní vědomosti o sobě, jiných lidech, životním prostředí, společnosti, vlastním okolí, historii, kultuře a vztazích mezi těmito odvětvími. Osvojují si důležité dovednosti a návyky pro život ve společnosti. Učí se významu spolupráce, pomoci i odpovědnosti.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

1. stupeň

Ročník: první

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> Domov, prostředí domova, orientace v místě bydliště Škola, prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Komunikace
ČJS-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) 	<ul style="list-style-type: none"> Náš domov, obec, ve které bydlím 	VDO – Občanská společnost a škola EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> Postavení jedince v rodině, role členů rodiny Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování 	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy MKV – Etnický původ MKV – Princip sociálního smíru a solidarity OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika
ČJS-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> Různá povolání, pracovní činnosti lidí 	
LIDÉ A ČAS			
ČJS-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace v čase a časový řád – denní režim, roční období, kalendář 	
ČJS-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu 	<ul style="list-style-type: none"> Významná místa v obci Rodný kraj 	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika MKV – Kulturní difference

ČJS-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby • Významné rodinné události • Zaměstnání, volný čas 	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznávání a sebepojetí MKV – Lidské vztahy VDO – Občanská společnost a škola
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> • Podnebí a počasí • Rizika spojená s ročními obdobími • Mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 	EV – Vztah člověka k prostředí
ČJS-3-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě 	<ul style="list-style-type: none"> • Rostliny, houby, živočichové • Stavba těla u některých nejznámějších druhů 	EV – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČJS-3-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • Látky a jejich vlastnosti • Třídění a porovnávání látek 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice EV – Základní podmínky života
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-3-5-01	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa • Ochrana zdraví, zdraví a nemoc • Péče o zdraví • Lidské tělo 	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena
ČJS-3-5-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	<ul style="list-style-type: none"> • Školní řád • Dopravní výchova • Zdravý životní styl • Pravidla chování 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace, Poznávání lidí OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy
ČJS-3-5-03	<ul style="list-style-type: none"> • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<ul style="list-style-type: none"> • Čísla tísňového volání • Osobní bezpečí 	OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy

ČJS-3-5-04	<ul style="list-style-type: none"> reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> Mimořádné události Hromadné ohrožení Varovný signál 	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
------------	--	---	---

Ročník: druhý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace v místě bydliště Prostředí školy Bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace 	EV – Vztah člověka k prostředí VDO – Občanská společnost a škola
ČJS-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) 	<ul style="list-style-type: none"> Obec, ve které bydlím Okolí mého bydliště Naše vlast 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí VDO – Občanská společnost a škola VMEG – Objevujeme Evropu a svět
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> Postavení jedince v rodině, role členů rodiny Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování 	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena VMEG – Jsme Evropané
ČJS-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> Různá povolání a jejich význam Tělesná a duševní práce 	VDO – Občan, občanská společnost a stát
LIDÉ A ČAS			
ČJS-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Základní orientace v čase Určování času Denní režim Roční období Den, týden, měsíc, rok 	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ČJS-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu 	<ul style="list-style-type: none"> Kultura a historie naší obce, města Péče o památky 	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická

		<ul style="list-style-type: none"> Rodný kraj 	etika MKV – Kulturní diference
ČJS-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> Proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti 	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí MKV – Lidské vztahy VDO – Občanská společnost a škola
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01	<ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika ročních období, pozorování změn počasí v průběhu roku 	EV – Vztah člověka k prostředí
ČJS-3-4-02	<ul style="list-style-type: none"> roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě 	<ul style="list-style-type: none"> Rostliny, houby, živočichové – jednotlivá přírodní společenství Životní potřeby a projevy Stavba těla u některých nejznámějších druhů 	EV – Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí, Základní podmínky života
ČJS-3-4-03	<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> Látky a jejich vlastnosti Třídění látek Vlastnosti a porovnávání látek 	EV – Ekosystémy, Základní podmínky života
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-3-5-01	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> Péče o zdraví Zdravý životní styl Denní režim Správná výživa, pitný režim Prevence nemocí a úrazů Osobní hygiena Lidské tělo 	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena
ČJS-3-5-02	<ul style="list-style-type: none"> rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní bezpečí, krizové situace Vhodná a nevhodná místa pro hru Bezpečné chování v silničním provozu Dopravní značky Předcházení rizikovým situacím v dopravě Šikana a jiné formy násilí 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy VDO – Občan, občanská společnost a stát

ČJS-3-5-03	<ul style="list-style-type: none"> • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<ul style="list-style-type: none"> • Čísla tísňového volání • Vyhledání pomoci 	
ČJS-3-5-04	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> • Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená • Postup v případě ohrožení • Integrovaný záchranný systém 	

Ročník: třetí

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • Prostředí domova • Orientace v místě bydliště • Prostředí školy • Okolí školy • Bezpečná cesta do školy • Riziková místa a situace 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Komunikace VDO – Občanská společnost a škola EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČJS-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) 	<ul style="list-style-type: none"> • Poloha v krajině • Doprava • Význačné budovy • Minulost a současnost obce 	
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> • Postavení jedince v rodině • Rodinní příslušníci • Příbuzenské vztahy • Život a funkce rodiny • Mezilidské vztahy • Komunikace 	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy MKV – Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity

		<ul style="list-style-type: none"> Pravidla slušného chování 	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika
ČJS-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> Zaměstnání 	OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí
LIDÉ A ČAS			
ČJS-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Určování času Denní režim Roční období 	
ČJS-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu 	<ul style="list-style-type: none"> Regionální památky, báje, pověsti Státní svátky a významné dny 	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika MKV – Kulturní difference
ČJS-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> Proměny způsobu života Bydlení Předměty denní potřeby Průběh lidského života 	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznávání a sebepojetí MKV – Lidské vztahy VDO – Občanská společnost a škola
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01	<ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> Reakce rostlin a živočichů na roční období 	EV – Vztah člověka k prostředí
ČJS-3-4-02	<ul style="list-style-type: none"> roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě 	<ul style="list-style-type: none"> Rostliny, houby, živočichové Znaky života Životní potřeby a projevy Průběh a způsob života výživa Stavba těla u některých nejznámějších druhů Význam v přírodě a pro člověka 	EV – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČJS-3-4-03	<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> Látky a jejich vlastnosti Třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice EV – Základní podmínky života

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-3-5-01	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba těla • Základní funkce a projevy • Životní potřeby člověka • Zdravý životní styl • Denní režim • Správná výživa, pitný režim • Drobné úrazy a poranění, první pomoc při drobných poraněních • Prevence nemocí a úrazů • Osobní hygiena 	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena
ČJS-3-5-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	<ul style="list-style-type: none"> • Vhodná a nevhodná místa pro hru • Bezpečné chování v silničním provozu • Dopravní značky • Předcházení rizikovým situacím v dopravě • Šikana, týrání a jiné formy násilí 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy
ČJS-3-5-03	<ul style="list-style-type: none"> • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<ul style="list-style-type: none"> • Odmítání návykových látek • Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • Čísla tísňového volání • Správný způsob volání 	OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy
ČJS-3-5-04	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> • Postup v případě ohrožení • Integrovaný záchranný systém 	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Místo, kde žijeme

žák

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

Lidé kolem nás

žák

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Lidé a čas

žák

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody

žák

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

Člověk a jeho zdraví

žák

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* a je vyučován ve 4. a 5. ročníku. Navazuje na vyučovací předmět Prvouka a zahrnuje tematické okruhy *Místo, kde žijeme*, *Lidé kolem nás* a *Lidé a čas*.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)

- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

1. stupeň

Ročník: čtvrtý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu 	<ul style="list-style-type: none"> Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště Obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině 	EV – Vztah člověka k prostředí
ČJS-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace v místě bydliště Bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace Světové strany 	
ČJS-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
ČJS-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> Okolní krajina (místní oblast, region) Kraje ČR 	
ČJS-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích 	<ul style="list-style-type: none"> Působení lidí na krajinu a životní prostředí 	MKV – Princip sociálního smíru a solidarity
ČJS-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> Základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly 	VDO – Formy participace občanů v politickém životě
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) 	<ul style="list-style-type: none"> Mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie 	VMEG – Evropa a svět nás zajímá

ČJS-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady Rizikové chování, předcházení konfliktům 	
ČJS-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky 	VDO – Občanská společnost a škola
LIDÉ A ČAS			
ČJS-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období 	MKV – Etnický původ MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
ČJS-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj Význam českých panovníků 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MKV – Kulturní difference
ČJS-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik 	<ul style="list-style-type: none"> Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost 	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika

Ročník: pátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu 	<ul style="list-style-type: none"> Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště Obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině Regiony ČR 	EV – Vztah člověka k prostředí
ČJS-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace v místě bydliště Bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace Světové strany 	
ČJS-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky Mapa světa a Evropy (zeměpisná, politická) 	VMEG – Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět
ČJS-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> Okolní krajina (místní oblast, region) Karlovarský kraj – surovinové zdroje, výroba, služby a obchod 	EV – Vztah člověka k prostředí
ČJS-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích 	<ul style="list-style-type: none"> Působení lidí na krajinu a životní prostředí 	VMEG – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět MKV – Lidské vztahy, Kulturní difference
ČJS-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> Základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly Instituce demokratického státu – prezident, parlament, vláda, zákony, soudy, policie 	VDO – Formy participace občanů v politickém životě, Občan, občanská společnost a stát

LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) 	<ul style="list-style-type: none"> Mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
ČJS-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady Rizikové chování, předcházení konfliktům 	
ČJS-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky 	
LIDÉ A ČAS			
ČJS-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období 	
ČJS-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
ČJS-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik 	<ul style="list-style-type: none"> Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost 	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Místo, kde žijeme

žák

- ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás

žák

- ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Lidé a čas

žák

- ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Přírodověda* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* a je vyučován ve 4. a 5. ročníku. Navazuje na vyučovací předmět *Prvouka* a zahrnuje tematické okruhy *Rozmanitost přírody* a *Člověk a jeho zdraví*.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

1. stupeň

Ročník: čtvrtý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka 	<ul style="list-style-type: none"> Rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČJS-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období 	<ul style="list-style-type: none"> Sluneční soustava, den a noc, roční období 	
ČJS-5-4-03	<ul style="list-style-type: none"> zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy 	<ul style="list-style-type: none"> Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva 	EV – Ekosystémy, Základní podmínky života
ČJS-5-4-04	<ul style="list-style-type: none"> porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy 	<ul style="list-style-type: none"> Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka 	EV – Ekosystémy
ČJS-5-4-05	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat 	<ul style="list-style-type: none"> Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČJS-5-4-06	<ul style="list-style-type: none"> založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> Změny látek a skupenství 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-5-5-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka Zdravý životní styl 	
ČJS-5-5-03	<ul style="list-style-type: none"> účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob 	<ul style="list-style-type: none"> Denní režim Vhodná a nevhodná místa pro hru Organizace volného času 	
ČJS-5-5-04	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista 	<ul style="list-style-type: none"> Bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích 	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ČJS-5-5-05	<ul style="list-style-type: none"> předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií 	MV – Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti
ČJS-5-5-06	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou 	<ul style="list-style-type: none"> Služby odborné pomoci Osobní, intimní a duševní hygiena 	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena
ČJS-5-5-07	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> Čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika

Ročník: pátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka 	<ul style="list-style-type: none"> Nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČJS-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období 	<ul style="list-style-type: none"> Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období 	
ČJS-5-4-03	<ul style="list-style-type: none"> zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy 	<ul style="list-style-type: none"> Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva 	EV – Ekosystémy Základní podmínky života
ČJS-5-4-04	<ul style="list-style-type: none"> porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy 	<ul style="list-style-type: none"> Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka 	EV – Ekosystémy
ČJS-5-4-05	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat 	<ul style="list-style-type: none"> Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČJS-5-4-06	<ul style="list-style-type: none"> založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché pokusy 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice
ČJS-5-5-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života 	<ul style="list-style-type: none"> Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, 	

		biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce,	
ČJS-5-5-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození 	<ul style="list-style-type: none"> Vývoj jedince 	
ČJS-5-5-03	<ul style="list-style-type: none"> účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob 	<ul style="list-style-type: none"> Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena 	
ČJS-5-5-04	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista 	<ul style="list-style-type: none"> Vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) 	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ČJS-5-5-05	<ul style="list-style-type: none"> předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> Návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií 	MV – Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti
ČJS-5-5-06	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou 	<ul style="list-style-type: none"> Šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích 	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena
ČJS-5-5-07	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou 	<ul style="list-style-type: none"> Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a

	pomoc	zdraví <ul style="list-style-type: none"> Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém 	kompetice Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika
--	-------	--	---

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Rozmanitost přírody

žák

- ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
- ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny
- ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Člověk a jeho zdraví

žák

- ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
- ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Dějepis* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a společnost* a je vyučován od 6. do 9. ročníku. Navazuje na vyučovací předmět *Vlastivěda* z prvního stupně.

Vyučovací předmět *Dějepis* přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství

2. stupeň

Ročník: šestý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
ČLOVĚK V DĚJINÁCH			
D-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam zkoumání dějin • Získávání informací o dějinách 	
D-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány 	<ul style="list-style-type: none"> • Historické prameny 	
D-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	<ul style="list-style-type: none"> • Historický čas a prostor 	
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI			
D-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a lidská společnost v pravěku 	
D-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost 		
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY			
D-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací 	<ul style="list-style-type: none"> • Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz • Antické Řecko a Řím • Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím 	VMEGS – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace
D-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví 		
D-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství 		
D-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 		

Ročník: sedmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA			
D-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států 	<ul style="list-style-type: none"> Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) 	MKV – Etnický původ
D-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech 	<ul style="list-style-type: none"> Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě 	
D-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí 	<ul style="list-style-type: none"> Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy 	
D-9-4-04	<ul style="list-style-type: none"> ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury 	<ul style="list-style-type: none"> Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost 	
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY			
D-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve 	<ul style="list-style-type: none"> Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou 	
D-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život 		
D-9-5-03	<ul style="list-style-type: none"> popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> Zámořské objevy a počátky dobývání světa 	

D-9-5-04	<ul style="list-style-type: none"> objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie 	<ul style="list-style-type: none"> Český stát a velmoci v 15. – 18. století 	
D-9-5-05	<ul style="list-style-type: none"> objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> Český stát a velmoci v 15. – 18. století 	
D-9-5-06	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek 		

Ročník: osmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY			
D-9-5-06	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> Barokní kultura a osvícenství 	
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI			
D-9-6-01	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka 	
D-9-6-01	<ul style="list-style-type: none"> objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě 		
D-9-6-03	<ul style="list-style-type: none"> porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů 	<ul style="list-style-type: none"> Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa 	
D-9-6-04	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke 	<ul style="list-style-type: none"> Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů Politické proudy 	

	kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	(konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva <ul style="list-style-type: none"> Kulturní rozrůzněnost doby Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus 	
--	---	--	--

Ročník: devátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MODERNÍ DOBA			
D-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět Druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	VMEGS – Jsme Evropané – klíčové mezníky evropské historie MKV – Etnický původ
D-9-7-02	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů 		
D-9-7-03	<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu 		
D-9-7-04	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv 		
D-9-7-05	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 		
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT			
D-9-8-01	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků 	<ul style="list-style-type: none"> Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných 	

D-9-8-02	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce 	supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	
D-9-8-03	<ul style="list-style-type: none"> posoudí postavení rozvojových zemí 	<ul style="list-style-type: none"> Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) 	
D-9-8-04	<ul style="list-style-type: none"> prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<ul style="list-style-type: none"> Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Člověk v dějinách:

žák

D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

Počátky lidské společnosti:

žák

D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí

D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury:

žák

D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států

D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací

Křesťanství a středověká Evropa:

žák

D-9-4-02p uvede první státní útvary na našem území

D-9-4-02p uvede základní informace z období počátků českého státu

D-9-4-03p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti

D-9-4-03p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí

D-9-4-04p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské

D-9-4-04p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

Objevy a dobývání. Počátky nové doby:

žák

D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu

D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období

D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

Modernizace společnosti:

žák

D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století

D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

Moderní doba:

žák

D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války

D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

Rozdělený a integrující svět:

žák

D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě

D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Výchova k občanství* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a společnost* a je vyučován od 6. do 9. ročníku. Navazuje na vyučovací předmět *Vlastivěda* z prvního stupně.

Vyučovací předmět *Výchova k občanství* se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

2. stupeň

Ročník: šestý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
VO-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání 	<ul style="list-style-type: none"> Naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny 	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa MKV – Etnický původ
VO-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu 	<ul style="list-style-type: none"> Naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice 	MKV – Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity EV – Vztah člověka k prostředí
VO-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život 	VDO – Občanská společnost a škola MKV – Kulturní difference – Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, Respektování zvláštností různých etnik, Lidské vztahy

Ročník: sedmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
VO-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<ul style="list-style-type: none"> Masová kultura 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti

VO-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce, prostředky komunikace • Ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku • Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti • Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášlivosti • Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování 	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika MKV – Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
VO-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám 		
VO-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti 		
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
VO-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> • Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví 	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
VO-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky 	<ul style="list-style-type: none"> • Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu 	VDO – Občan, občanská společnost a stát VMEGS – Objevujeme Evropu a svět

VO-9-4-05	<ul style="list-style-type: none"> přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 	<ul style="list-style-type: none"> Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace 	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy VDO – Občan, občanská společnost a stát MKV – Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity
-----------	---	---	--

Ročník: osmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
VO-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života 	<ul style="list-style-type: none"> Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí Sociální rozvoj – Poznávání lidí Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika MKV – Lidské vztahy, Etnický původ
VO-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek 		
VO-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání 		
VO-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 		
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
VO-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného 	<ul style="list-style-type: none"> Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing 	

VO-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení 	<ul style="list-style-type: none"> Peníze – formy placení 	
VO-9-3-06	<ul style="list-style-type: none"> na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz 	<ul style="list-style-type: none"> Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu 	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
VO-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu 	<ul style="list-style-type: none"> Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu 	MKV – Princip sociálního smíru a solidarity – otázka lidských práv, základní dokumenty
VO-9-4-05	<ul style="list-style-type: none"> přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 	<ul style="list-style-type: none"> Právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů 	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy VDO – Občan, občanská společnost a stát
VO-9-4-06	<ul style="list-style-type: none"> objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství 		
VO-9-4-07	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci 		
VO-9-4-08	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování 		

Ročník: devátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
VO-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji 	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
VO-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání 		
VO-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 		
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
VO-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít 	<ul style="list-style-type: none"> Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků 	
VO-9-3-05	<ul style="list-style-type: none"> uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu 		
VO-9-3-07	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu 	<ul style="list-style-type: none"> Rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní 	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
VO-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu 	<ul style="list-style-type: none"> Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Státní občanství ČR Styk s úřady 	VDO – Formy participace občanů v politickém životě

VO-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev 	VDO – Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
VO-9-4-04	<ul style="list-style-type: none"> vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů 		
VO-9-4-08	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování 	<ul style="list-style-type: none"> Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví 	
VO-9-4-09	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů 		
VO-9-4-10	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady 		
VO-9-4-11	<ul style="list-style-type: none"> diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 		
MEZINÁRODNÍ VZTAH, GLOBÁLNÍ SVĚT			
VO-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování 	<ul style="list-style-type: none"> Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR 	VMEGS – Jsme Evropané MKV – Etnický původ
VO-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> Globalizace – projevy, významné globální problémy 	VMEGS – Jsme Evropané – co Evropu spojuje a co ji rozděluje EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
VO-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> objasní souvislosti globálních a lokálních problémů 		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Člověk ve společnosti:

žák

- VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

Člověk jako jedinec:

žák

- VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány

Člověk, stát a hospodářství:

žák

- VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozlíší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
- VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí
- VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

Člověk, stát a právo:

žák

- VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

Mezinárodní vztahy, globální svět:

žák

- VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor a vyučovací předmět *Fyzika* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* a je vyučován od 6. do 9. ročníku.

Žáci se seznamují s fyzikálními veličinami, látkami a tělesy. Učí se rozpoznávat a vnímat fyzikální jevy ve svém okolí. Zjišťují, jak na sebe různá tělesa či látky vzájemně působí a ovlivňují se. Učí se měřit, zaznamenávat, porozumět a řešit problémy a úlohy o fyzikálních veličinách a jevech. Při řešení konkrétních praktických problémů využívají stávající a získávají nové poznatky. Rozvíjí dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

2. stupeň

Ročník: šestý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
LÁTKY A TĚLESA			
F-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> Měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas 	EV – Základní podmínky života
F-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> uveče konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí 		
F-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty 		
F-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> Skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze 	
POHYB TĚLES; SÍLY			
F-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici 	<ul style="list-style-type: none"> Gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa 	EV – Základní podmínky života
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTLNÉ DĚJE			
F-9-6-01	<ul style="list-style-type: none"> sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu 	<ul style="list-style-type: none"> Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač 	
F-9-6-02	<ul style="list-style-type: none"> rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí 	<ul style="list-style-type: none"> Elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními 	
F-9-6-03	<ul style="list-style-type: none"> rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností 		
F-9-6-04	<ul style="list-style-type: none"> využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní 		

Ročník: sedmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
POHYB TĚLES; SÍLY			
F-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu 	<ul style="list-style-type: none"> Pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý 	
F-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles 	<ul style="list-style-type: none"> Tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí 	
F-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici 	<ul style="list-style-type: none"> Třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů 	
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN			
F-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> Pascalův zákon – hydraulická zařízení Hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Archimédův zákon – vztlková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách 	
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
F-9-6-05	<ul style="list-style-type: none"> využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém 	
F-9-6-06	<ul style="list-style-type: none"> rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo 		

	bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem	
VESMÍR			
F-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet 	<ul style="list-style-type: none"> Sluneční soustava měsíční fáze 	

Ročník: osmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ENERGIE			
F-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem 	<ul style="list-style-type: none"> Formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon Přeměny skupenství – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny 	EV – Vztah člověka k prostředí – Náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí), Nerovnoměrnost života na Zemi (příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)
F-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 		
ZVUKOVÉ DĚJE			
F-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku 	
F-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 		

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
F-9-6-01	<ul style="list-style-type: none"> sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu 	<ul style="list-style-type: none"> Elektrický obvod 	
F-9-6-02	<ul style="list-style-type: none"> rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí 	<ul style="list-style-type: none"> Elektrické a magnetické pole – elektrický odpor 	
F-9-6-04	<ul style="list-style-type: none"> využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní 		

Ročník: devátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ENERGIE			
F-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem 	<ul style="list-style-type: none"> Formy energie – výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením 	EV – Vztah člověka k prostředí – Náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí), Nerovnoměrnost života na Zemi (příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)
F-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 	
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
F-9-6-02	<ul style="list-style-type: none"> rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí 	<ul style="list-style-type: none"> Elektrické a magnetické pole – stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními 	
F-9-6-03	<ul style="list-style-type: none"> rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností 		
F-9-6-04	<ul style="list-style-type: none"> využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku 		

	s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní		
F-9-6-05	<ul style="list-style-type: none"> využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem 	
F-9-6-06	<ul style="list-style-type: none"> rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami 		
VESMÍR			
F-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet 	<ul style="list-style-type: none"> Sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Látky a tělesa:

žák

- F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

Pohyb těles; síly:

žák

- F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
 F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
 F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

Mechanické vlastnosti tekutin:

žák

- F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

Energie:

žák

- F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
 F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Zvukové děje:

žák

F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz

F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

Elektromagnetické a světelné děje:

žák

F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod

F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu

F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla

F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

Vesmír:

žák

F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor a vyučovací předmět *Chemie* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* a je vyučován v 8. a 9. ročníku.

Žáci se seznamují s látkami a jejich vlastnostmi, s vybranými z nich se učí bezpečně zacházet. Dozvídají se o zásadách práce s chemickými látkami, rizicích s tím spojenými, o přínosech i negativních vlivech chemického průmyslu. Žáci se učí o významu chemie pro společnost, poznávají základní chemické reakce, které se odehrávají ve světě kolem nich. Učí se strukturovaně zaznamenávat informace (názvy látek a chemických sloučenin – pomocí chemických vzorců).

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

2. stupeň

Ročník: osmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			
CH-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> určí společné a rozdílné vlastnosti látek 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
CH-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí 	<ul style="list-style-type: none"> Zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam 	
SMĚSI			
CH-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje směsi a chemické látky 	<ul style="list-style-type: none"> Směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) 	
CH-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení 		
CH-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi 		
CH-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu 	<ul style="list-style-type: none"> Voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva 	
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY			
CH-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech 	<ul style="list-style-type: none"> Částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony Chemické sloučeniny – 	

		chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	
CH-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování
CHEMICKÉ REAKCE			
CH-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání 	<ul style="list-style-type: none"> Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost 	
CH-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	<ul style="list-style-type: none"> Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza 	
ANORGANICKÉ SLOUČENINY			
CH-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů Kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů Solí kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů 	
CH-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 		

Ročník: devátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ORGANICKÉ SLOUČENINY			
CH-9-6-01	<ul style="list-style-type: none"> rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití 	<ul style="list-style-type: none"> Uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků 	
CH-9-6-02	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy 	<ul style="list-style-type: none"> Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
CH-9-6-03	<ul style="list-style-type: none"> rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití 	<ul style="list-style-type: none"> Deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin 	
CH-9-6-04	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů 	<ul style="list-style-type: none"> Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů 	
CHEMIE A SPOLEČNOST			
CH-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> Chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
CH-9-7-02	<ul style="list-style-type: none"> aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti 	
CH-9-7-03	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> Průmyslová hnojiva Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace Detergenty, pesticidy a insekticidy Léčiva a návykové látky 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Pozorování, pokus a bezpečnost práce:

žák

- CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
rozpozná přeměny skupenství látek

Směsi:

žák

- CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky
- CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

Částicové složení látek a chemické prvky:

žák

- CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

Chemické reakce:

žák

- CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

Anorganické sloučeniny:

žák

- CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Organické sloučeniny:

žák

- CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě

Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor a vyučovací předmět *Přírodopis* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* a je vyučován od 6. do 9. ročníku. Navazuje na vyučovací předmět *Přírodověda* z 1. stupně.

Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost přírody, podstatné souvislosti mezi jejím stavem a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka.

Žáci se naučí orientovat se v nejznámějších druzích hub a rostlin, rozlišují projevy života, umí třídit organismy do systému. Poznávají způsob života i stavbu těla živočichů. Osvojí si informace o stavbě lidského těla, orgánech a jejich funkcích, o vývoji člověka jako jedince i jako druhu. Do poznávání přírody prakticky aplikuje své poznatky.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech nezávislejšími způsoby
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

2. stupeň

Ročník: šestý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA			
P-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů 	<ul style="list-style-type: none"> Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života 	
P-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti 		
P-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	<ul style="list-style-type: none"> Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití 	
BIOLOGIE HUB			
P-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků 	<ul style="list-style-type: none"> Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami Lišejníky – výskyt a význam 	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			
P-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) 	
P-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin 		

P-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) 	
P-9-4-04	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 		
ZÁKLADY EKOLOGIE			
P-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému 	EV – Ekosystémy
P-9-7-02	<ul style="list-style-type: none"> na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému 		
P-9-7-03	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 		
P-9-7-04	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území 	EV – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
P-9-8-01	<ul style="list-style-type: none"> aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem) 	

Ročník: sedmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
BIOLOGIE ROSTLIN			
P-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům 	<ul style="list-style-type: none"> Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) 	
P-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování 	
P-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů 	<ul style="list-style-type: none"> Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců Význam rostlin a jejich ochrana 	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			
P-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování 	
P-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin 	<ul style="list-style-type: none"> Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) Projevy chování živočichů 	

P-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) Projevy chování živočichů 	
P-9-4-04	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost 	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
P-9-8-01	<ul style="list-style-type: none"> aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> Praktické metody poznávání přírody – zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek 	

Ročník: osmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
OBEZNÁ BIOLOGIE A GENETIKA			
P-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení 	
P-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> uveďe příklady dědičnosti v praktickém životě 		
BIOLOGIE ČLOVĚKA			
P-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost 	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebeznání a sebepečet

P-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka 	<ul style="list-style-type: none"> Fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka 	
P-9-5-03	<ul style="list-style-type: none"> objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří 		
P-9-5-04	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby 	<ul style="list-style-type: none"> Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie 	

Ročník: devátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
NEŽIVÁ PŘÍRODA			
P-9-6-01	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek 	<ul style="list-style-type: none"> Země – vznik a stavba Země Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků 	
P-9-6-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody 	<ul style="list-style-type: none"> Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí 	EV – Základní podmínky života
P-9-6-03	<ul style="list-style-type: none"> uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<ul style="list-style-type: none"> Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy 	EV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka

		<p>znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	<p>k prostředí VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané</p>
--	--	---	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Obecná biologie a genetika:

žák

- P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

Biologie hub:

žák

- P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

Biologie rostlin:

žák

- P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

Biologie živočichů:

žák

- P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Biologie člověka:

žák

- P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince
- P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Neživá příroda:

žák

- P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- P-9-6-03p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Neživá příroda:

žák

- P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému
- P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Praktické poznávání přírody:

žák

- P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor a vyučovací předmět *Zeměpis* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. Vzdělávací obsah má přírodovědný i společenskovední charakter, ale je celý v této vzdělávací oblasti. Vyučovací předmět *Zeměpis* je vyučován od 6. do 9. ročníku a navazuje na vyučovací předmět *Vlastivěda* z 1. stupně.

Žáci se naučí nahlížet na okolní svět jak z globálního, tak z regionálního hlediska. Zabývají se Zemí jakožto planetou Sluneční soustavy a součástí vesmíru, a zároveň se učí o svém i zbylých krajích České republiky. Žáci porovnávají kulturní, hospodářské, společenské i přírodní poměry kontinentů, podnebných pásem, států, či krajů. Naučí se ovládat základy praktické geografie – orientovat se v terénu, aplikovat v praxi postupy pozorování, zobrazování či hodnocení krajiny.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

2. stupeň

Ročník: šestý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
Z-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat 	EV – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
Z-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> Geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ			
Z-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů 	<ul style="list-style-type: none"> Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas 	
Z-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu 	<ul style="list-style-type: none"> Krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně Systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti 	
Z-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 		
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
Z-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu 	<ul style="list-style-type: none"> Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů 	
Z-9-7-02	<ul style="list-style-type: none"> aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny 		
Z-9-7-03	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích 	

Ročník: sedmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
REGIONY SVĚTA			
Z-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny 	<ul style="list-style-type: none"> Světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení 	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p> <p>MKV – Kulturní difference, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity</p>
Z-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) stát 		
Z-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 		

Ročník: osmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
Z-9-5-03	<ul style="list-style-type: none"> uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Vztah přírody a společnosti – chráněná území přírody 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
ČESKÁ REPUBLIKA			
Z-9-6-01	<ul style="list-style-type: none"> vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy 	<ul style="list-style-type: none"> Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické 	
Z-9-6-02	<ul style="list-style-type: none"> hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu 		

		charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)	
Z-9-6-03	<ul style="list-style-type: none"> hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu 	<ul style="list-style-type: none"> Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady 	
Z-9-6-04	<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> Regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech 	
Z-9-6-05	<ul style="list-style-type: none"> uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<ul style="list-style-type: none"> Hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu 	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Ročník: devátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ			
Z-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace 	<ul style="list-style-type: none"> Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristik 	

Z-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel 	<ul style="list-style-type: none"> Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace 	EV – Ekosystémy, Základní podmínky života
Z-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje 	<ul style="list-style-type: none"> Světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně 	
Z-9-4-04	<ul style="list-style-type: none"> porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> Regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska 	
Z-9-4-05	<ul style="list-style-type: none"> porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků 		
Z-9-4-06	<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 		
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
Z-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin 	<ul style="list-style-type: none"> Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin 	EV – Ekosystémy, Základní podmínky života
Z-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) 	<ul style="list-style-type: none"> Vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
Z-9-5-03	<ul style="list-style-type: none"> uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie:

žák

Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

Přírodní obraz Země:

žák

Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země

Z-9-2-03p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost

Z-9-2-03p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Regiony světa:

žák

Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Společné a hospodářské prostředí:

žák

Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

Životní prostředí:

žák

Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín

Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Česká republika:

žák

Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy

Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy

Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost

Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva

Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace:

žák

Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

UMĚNÍ A KULTURA

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Hudební výchova* je součástí vzdělávací oblasti *Umění a kultura* a je vyučován od 1. do 7. ročníku.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot

- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

1. stupeň

Ročník: první

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
HV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> zpívá v jednohlase 	<ul style="list-style-type: none"> Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu 	EV – Vztah člověka k prostředí
HV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rytmizuje a melodizuje jednoduché texty 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Rytmizace, melodizace, hudební improvizace 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
HV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> Reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
HV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
HV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby 	<ul style="list-style-type: none"> Kvality tónů – délka, síla, barva, výška Rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) 	
HV-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná v hudbě některé hudební nástroje Rozliší zvuk, tón, mluvený hlas Rozpoznává tempové 	

Ročník: druhý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
HV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> zpívá v jednohlase 	<ul style="list-style-type: none"> Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu 	EV – Vztah člověka k prostředí
HV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rytmizuje a melodizuje jednoduché texty 	<ul style="list-style-type: none"> Rytmizace jednoduchých textů Melodizace říkadel 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
HV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> Doprovází písně na jednoduché hudební nástroje 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
HV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební improvizace Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v hudbě 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
HV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby 	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišování zvuku kolem nás Rozpoznává tempové a dynamické změny v hudbě 	
HV-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> Poznávání dalších hudebních nástrojů Poslechové skladby dle výběru vyučujícího Rozlišování zvuku kolem nás Určí charakter písně 	

Ročník: třetí

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
HV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> zpívá v jednohlase 	<ul style="list-style-type: none"> Pokračování v osvojených činnostech, melodizace říkadel, nové písně Populární píseň pro děti Pěvecký projev, nasazení a tvorba tónů, Hlasová, hygiena rozšiřování hlasového rozsahu 	EV – Vztah člověka k prostředí

HV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rytmizuje a melodizuje jednoduché texty 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) Hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
HV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> Hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
HV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> Pohybový doprovod znějící hudby Taktování Hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
HV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby 	<ul style="list-style-type: none"> Výrazové prostředky v hudbě (zvuk - tón, melodie, hudební kontrasty) 	
HV-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební styly a žánry Hudba vážná, lidová a umělá Rozpoznávání hudebních nástrojů Sluchová analýza skladby 	MKV – Etnický původ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-3-1-01p	zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
HV-3-1-02p	hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
HV-3-1-04p	reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
HV-3-1-05p	rozliší sílu zvuku pozorně vnímá jednoduché skladby

Ročník: čtvrtý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
HV-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> Pokračování v osvojených činnostech Hudební rytmus – písně ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu Dvojhlas a vícehlas Intonace, vokální improvizace, hudební hry Zápis rytmu písně, učí se nové písně 	MKV – Kulturní diference Etnický původ VMEG – Evropa a svět nás zajímá EV – Vztah člověka k prostředí
HV-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita

	tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	reprodukce	
HV-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní 	<ul style="list-style-type: none"> Zdokonalování doprovodu na rytmické nástroje, hra na tělo Reprodukce motivů Grafický záznam melodie 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
HV-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby 	<ul style="list-style-type: none"> Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj; hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod. 	VMEG – Evropa a svět nás zajímá
HV-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> Vytváření přede hry, mezihry a dohry Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
HV-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita MKV – Etnický původ
HV-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> Taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita

Ročník: pátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
HV-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas 	<p>MKV – Kulturní difference Etnický původ VMEG – Evropa a svět nás zajímá EV – Vztah člověka k prostředí</p>
HV-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not 	<ul style="list-style-type: none"> Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Notový zápis jako opora při realizaci písně 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita</p>
HV-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní 	<ul style="list-style-type: none"> Reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře Notový zápis jako opora při realizaci písně 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita</p>
HV-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. Hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace 	<p>VMEG – Evropa a svět nás zajímá</p>
HV-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> Tvorba přede her, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita</p>
HV-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita MKV – Etnický původ</p>

		zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	
HV-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> • Taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • Orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy
pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb

2. stupeň

Ročník: šestý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
HV-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	<ul style="list-style-type: none"> Vokálně instrumentální aktivity individuální a společné Lidové a umělé písně 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
HV-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase 	<ul style="list-style-type: none"> Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, jednohlasý zpěv intonace a vokální improvizace, improvizace jednoduchých hudebních forem 	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychogygiena
HV-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> Reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) Reprodukce známých písní, rytmický doprovod, vlastní rytmické motivy/rytmické hádanky, ozvěny 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
HV-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace Pochod, polka, valčík, mazurka 	

HV-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební divadla a film – opereta, muzikál, rocková opera Analýza významných prvků skladby 	MKV – Kulturní difference Etnický původ
HV-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období 	<ul style="list-style-type: none"> Interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastní soudů a preferencí 	VMEG – Jsme Evropané
HV-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební dílo a její autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) 	VMEG – Jsme Evropané

Ročník: sedmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
HV-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	<ul style="list-style-type: none"> Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, jednohlasý zpěv intonace a vokální improvizace, improvizace jednoduchých hudebních forem orientace v notovém záznamu vokální skladby 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
HV-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase 	<ul style="list-style-type: none"> Notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby Zpěv lidových a umělých písní 	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychogygiena

HV-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> Rock – vysvětlí pojem, objasní jeho vznik a hlavní rysy, rockové skupiny Převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu zpívané (hrané) písně pomocí grafického záznamu 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita
HV-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace Orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	
HV-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> Chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům 	MKV – Kulturní diference Etnický původ
HV-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební dílo a její autor, doba vzniku, život autora Slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí 	VMEG – Jsme Evropané
HV-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> Seznámí se s vybranými skladbami 	VMEG – Jsme Evropané

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata

HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* je součástí vzdělávací oblasti *Umění a kultura* a je vyučován od 1. do 9. ročníku.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které žákovi umožňují rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které žáka vedou k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které žákovi umožňují utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot

- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

1. stupeň

Ročník: první

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality Barevný svět kolem nás, barvy, které známe 	OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita Psychohygiena OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice
VV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> Hra s barvou Experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály 	
VV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje 	<ul style="list-style-type: none"> Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly 	
VV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností 		
VV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> Zážitky z každodenního života s využitím všech prostředků vizuálního vyjadřování (cesta do školy, výlet ...) 	

Ročník: druhý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita Psychohygiena OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice EV – Vztah člověka k prostředí

VV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> Uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření Rozvíjíme svůj smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání 	
VV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje 	<ul style="list-style-type: none"> Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly 	
VV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> Vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných Vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů Manipulace s objekty Kompoziční zákonitosti 	
VV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> Vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných 	

Ročník: třetí

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> Malujeme, kreslíme, modelujeme, tvoříme objekty a instalace a tím vyprávíme o světě Kolem nás a o sobě v něm 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita Psychohygiena OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice EV – Vztah člověka k prostředí

VV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> Sbírky a instalace z drobných předmětů, přírodnin a materiálů, tvůrčí zpracování a reflexe těchto předmětů 	
VV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje 	<ul style="list-style-type: none"> Namaluj, nakresli, vymodeluj – vizuální vyjádření vjemu ostatních smyslů 	
VV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	
VV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Ročník: čtvrtý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
VV-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita Psychohygiena OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice EV – Vztah člověka k prostředí
VV-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama 	
VV-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly 	
VV-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby 	
VV-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně 	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

		vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	
VV-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	MKV – Etnický původ

Ročník: pátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VV-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita Psychohygiena OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice EV – Vztah člověka k prostředí
VV-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama 	
VV-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly 	

VV-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby 	
VV-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací 	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
VV-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	MKV – Etnický původ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s pomocí učitele)

VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

2. stupeň

Ročník: šestý, sedmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VV-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury 	OSV – osobnostní rozvoj – Kreativita
VV-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> Uspořádání objektů do celků – lineární, světlostní, barevné vztahy Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vnímání podnětů, reflexe ostatních uměleckých druhů 	OSV – osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání
VV-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vnímání podnětů, reflexe ostatních uměleckých druhů 	MV – produktivní činnosti – Tvorba mediálního sdělení
VV-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
VV-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku 	<ul style="list-style-type: none"> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla 	

VV-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané MKV – Multikulturalita
VV-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání, hledisko jejich motivace Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace

Ročník: osmý, devátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VV-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> Prvky vizuálně obrazného vyjádření – vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita

VV-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání
VV-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama 	MV – Tvorba mediálního sdělení
VV-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
VV-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku 	<ul style="list-style-type: none"> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace 	
VV-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> Typy vizuálně obrazných vyjádření – sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a 	

		uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry <ul style="list-style-type: none"> Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti 	
VV-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci

VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních

VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Výchova ke zdraví* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví* a je vyučován v 6. a 7. ročníku.

Vzdělávací obor a vyučovací předmět *Výchova ke zdraví* vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti a duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

2. stupeň

Ročník: šestý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
VZ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě 	<ul style="list-style-type: none"> Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství 	OSV – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy VDO – Občanská společnost a škola MKV – Lidské vztahy
VZ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek 	
VZ-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> Změny v životě člověka a jejich reflexe Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny 	
VZ-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> Zdravý způsob života a péče o zdraví Tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim 	
VZ-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví 		
VZ-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí 		
VZ-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky 	<ul style="list-style-type: none"> Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví 	

VZ-9-1-10	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 	<ul style="list-style-type: none"> • Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti 	
VZ-9-1-11	<ul style="list-style-type: none"> • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví 	<ul style="list-style-type: none"> • Změny v životě člověka a jejich reflexe • Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny 	
VZ-9-1-12	<ul style="list-style-type: none"> • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 		
VZ-9-1-13	<ul style="list-style-type: none"> • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 	<ul style="list-style-type: none"> • Auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu 	
VZ-9-1-14	<ul style="list-style-type: none"> • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi 	<ul style="list-style-type: none"> • Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Ročník: sedmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VZ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě 	<ul style="list-style-type: none"> Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity 	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika
VZ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování 	
VZ-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování 	
VZ-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie 	EV – Vztah člověka k prostředí
VZ-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> usiluje v rámci svých možností 		

	a zkušeností o aktivní podporu zdraví	<ul style="list-style-type: none"> Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví 	
VZ-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí 		
VZ-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky 	<ul style="list-style-type: none"> Výživa a zdraví – poruchy příjmu potravy 	
VZ-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> Ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty 	
VZ-9-1-09	<ul style="list-style-type: none"> projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce 	<ul style="list-style-type: none"> Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče 	
VZ-9-1-10	<ul style="list-style-type: none"> samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 	<ul style="list-style-type: none"> Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech 	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena
VZ-9-1-11	<ul style="list-style-type: none"> respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví 	<ul style="list-style-type: none"> Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální 	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
VZ-9-1-12	<ul style="list-style-type: none"> respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, 		

	etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých	
VZ-9-1-13	<ul style="list-style-type: none"> uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 	<ul style="list-style-type: none"> Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci 	OSV – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy VDO – Občanská společnost a škola MKV – Lidské vztahy
VZ-9-1-14	<ul style="list-style-type: none"> vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi 		
VZ-9-1-15	<ul style="list-style-type: none"> projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. Zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) 	
VZ-9-1-16	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci Ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a 	

		jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	
--	--	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem
- VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví* a je vyučován od 1. do 9. ročníku. Vzdělávací obor a vyučovací předmět *Tělesná výchova* jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Do vyučovacího předmětu *Tělesná výchova* je integrován vzdělávací obor *Zdravotní tělesná výchova*.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Pro pohybové vzdělávání je charakteristické rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti a duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

1. stupeň

Ročník: první

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
TV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> Pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení 	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena, Seberegulace a sebeorganizace
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
TV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost Základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti 	MKV – Lidské vztahy EV – Vztah člověka k prostředí OSV – Osobní rozvoj – Kreativita
TV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	<ul style="list-style-type: none"> Základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
TV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy 	<ul style="list-style-type: none"> Základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí 	VDO – Občanská společnost a škola, Principy demokracie
TV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály 	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
ZTV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy 	<ul style="list-style-type: none"> • Konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) 	
ZTV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení 	

Ročník: druhý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
TV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • Příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení 	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygienu, Seberegulace a sebeorganizace
TV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy 	<ul style="list-style-type: none"> • Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity 	VDO – Občanská společnost a škola VDO – Principy demokracie
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
TV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti • Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičtým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance 	MKV – Lidské vztahy EV – Vztah člověka k prostředí OSV – Osobní rozvoj – Kreativita

		<ul style="list-style-type: none"> • Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem 	
TV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel mini sportů 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
TV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály 	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
ZTV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy 	<ul style="list-style-type: none"> • Konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) 	
ZTV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení 	

Ročník: třetí

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
TV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po 	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena, Seberegulace a sebeorganizace

		<p>zátěži, napínací a protahovací cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití 	
TV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy 	<ul style="list-style-type: none"> • Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity 	<p>VDO – Občanská společnost a škola</p> <p>VDO – Principy demokracie</p>
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
TV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost 	<p>MKV – Lidské vztahy</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV – Osobní rozvoj – Kreativita</p>
TV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti • Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičtým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • Základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, 	<p>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace</p>

		utkáni podle zjednodušených pravidel mini sportů	
TV-5-1-11	<ul style="list-style-type: none"> • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> • Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti	
TV-5-1-12	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
TV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
ZTV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	<ul style="list-style-type: none"> • Konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)	
ZTV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	<ul style="list-style-type: none"> • Základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- TV-3-1-04p dodrží základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Ročník: čtvrtý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
TV-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu 	VDO – Občanská společnost a škola
TV-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením 		
TV-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her 		MKV – Lidské vztahy OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice, Komunikace VDO – Občanská společnost a škola
TV-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV 	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
TV-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem 	

TV-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	<ul style="list-style-type: none"> Základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů	VDO – Občan, občanská společnost a stát VMEG – Evropa a svět nás zajímá
TV-5-1-11	<ul style="list-style-type: none"> adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti	
TV-5-1-12	<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
TV-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla her, závodů a soutěží Měření výkonů, základní pohybové testy	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebezpoznání a sebepojetí
TV-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	<ul style="list-style-type: none"> Zásady jednání a chování – Fair play, olympijské ideály a symboly	VDO – Občan, občanská společnost a stát VMEG – Evropa a svět nás zajímá
TV-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
TV-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> zorganizuje nenáročnou pohybovou činnosti a soutěže na úrovni třídy	<ul style="list-style-type: none"> Pohybové hry, soutěživé hry	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice
TV-5-1-09	<ul style="list-style-type: none"> změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	<ul style="list-style-type: none"> Měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy	

TV-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace 	<ul style="list-style-type: none"> Zdroje informací o pohybových činnostech 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
ZTV-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování 	<ul style="list-style-type: none"> Konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) 	MKV – Lidské vztahy
ZTV-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele 	<ul style="list-style-type: none"> Základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení 	
ZTV-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením 		MKV – Kulturní difference

Ročník: pátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
TV-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití Rozvoj různých forem 	VDO – Občanská společnost a škola
TV-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením 		
TV-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her 		MKV – Lidské vztahy OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice,

		rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	Komunikace VDO – Občanská společnost a škola
TV-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> • Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity 	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
TV-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV 	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
TV-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem 	
TV-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů 	VDO – Občan, občanská společnost a stát VMEG – Evropa a svět nás zajímá
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
TV-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví 	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady jednání a chování – Fair play, olympijské ideály a symboly 	VDO – Občan, občanská společnost a stát VMEG – Evropa a svět nás zajímá
TV-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace

TV-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice
TV-5-1-09	<ul style="list-style-type: none"> • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • Měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy 	
TV-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdroje informací o pohybových činnostech 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
ZTV-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování 	<ul style="list-style-type: none"> • Konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) 	MKV – Lidské vztahy
ZTV-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení 	
ZTV-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením 		MKV – Kulturní difference

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

2. stupeň

Ročník: šestý, sedmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
TV-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem 	<ul style="list-style-type: none"> Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením 	OSV – osobnostní rozvoj – Sebepoznání
TV-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 	<ul style="list-style-type: none"> Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců 	
TV-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly 	<ul style="list-style-type: none"> Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení 	
TV-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší 	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného 	OSV – morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika
TV-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá 	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc 	

	možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
TV-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> Pohybové hry Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem – základy rytmičké gymnastiky, cvičení s náčiním, tance 	
TV-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> Úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí Sportovní hry – (basketbal, florbal, fotbal, házená): herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel, bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu 	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
TV-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
TV-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 	<ul style="list-style-type: none"> Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech 	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Poznávání lidí VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané
TV-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<ul style="list-style-type: none"> Organizace prostoru a pohybových činností Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží Komunikace v TV – vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice, Komunikace OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
TV-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech 	OSV – Morální rozvoj – Praktická etika
TV-9-3-05	<ul style="list-style-type: none"> sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování 	
TV-9-3-07	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování 	
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
ZTV-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení: základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní 	

		<p>režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)</p> <ul style="list-style-type: none"> Všestranné rozvíjející pohybové činnosti: pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení 	
ZTV-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení 	<ul style="list-style-type: none"> Speciální cvičení: Oslabení podpůrně pohybového systému – lokální a celková relaxace; správné držení těla, posilování, zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře, správný dýchací stereotyp. Oslabení vnitřních orgánů – rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů, hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži, adaptace na zvýšenou zátěž, cvičení koordinace a rovnováhy. Oslabení smyslových a nervových funkcí – adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému, koordinace pohybu, rovnovážné polohy, rozvoj vnímání rytmu: cvičení s hudebním doprovodem, orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání 	
ZTV-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení: základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné 	

		důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)	
--	--	--	--

Ročník: osmý, devátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
TV-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem 	<ul style="list-style-type: none"> Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením 	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání
TV-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 	<ul style="list-style-type: none"> Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců 	
TV-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly 	<ul style="list-style-type: none"> Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení 	
TV-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší 	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření 	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika

		poranění a odsun raněného	
TV-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného 	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
TV-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry • Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí • Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem – základy rytmičké gymnastiky, cvičení s náčiním, tance 	
TV-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate • Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • Sportovní hry – (basketbal, florbal, fotbal, volejbal): herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel, bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu 	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
TV-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
TV-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 	<ul style="list-style-type: none"> Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech 	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Poznávání lidí VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané
TV-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<ul style="list-style-type: none"> Organizace prostoru a pohybových činností Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží Komunikace v tv – vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice, Komunikace OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
TV-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech 	OSV – Morální rozvoj – Praktická etika
TV-9-3-05	<ul style="list-style-type: none"> sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování 	
TV-9--3-06	<ul style="list-style-type: none"> zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<ul style="list-style-type: none"> Organizace prostoru a pohybových činností Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

TV-9-3-07	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování 	
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
ZTV-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení: základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) Všestranné rozvíjející pohybové činnosti: pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení 	
ZTV-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení 	<ul style="list-style-type: none"> Speciální cvičení: Oslabení podpůrně pohybového systému – lokální a celková relaxace; správné držení těla, posilování, zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře, správný dýchací stereotyp. Oslabení vnitřních orgánů – rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů, hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži, adaptace na zvýšenou zátěž, cvičení koordinace a rovnováhy. Oslabení smyslových a nervových funkcí – adaptace srdečně-cévního 	

		a dýchacího systému, koordinace pohybu, rovnovážné polohy, rozvoj vnímání rytmu: cvičení s hudebním doprovodem, orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání	
ZTV-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení: základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Činnosti ovlivňující zdraví

žák

TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy

TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

žák

TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

Činnosti podporující pohybové učení

žák

TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Zdravotní tělesná výchova

žák

ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Člověk a svět práce* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* a je vyučován od 1. do 9. ročníku.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce* je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy: *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*. Na 2. stupni se jedná o okruhy *Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce a chovatelství, Příprava pokrmů a Svět práce*.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

1. stupeň

Ročník: první

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
ČSP-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita, Rozvoj schopností poznávání EV – Ekosystémy
ČSP-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ČSP-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo Pěstování rostlin ze semen v místnosti 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČSP-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> pečuje o nenáročné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstování pokojových rostlin 	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-3-4-01	<ul style="list-style-type: none"> připraví tabuli pro jednoduché stolování 	<ul style="list-style-type: none"> Základní vybavení kuchyně Jednoduchá úprava stolu, 	
ČSP-3-4-02	<ul style="list-style-type: none"> chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla správného stolování 	

Ročník: druhý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
ČSP-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita, Rozvoj schopností poznávání EV – Ekosystémy
ČSP-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ČSP-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo Pěstování rostlin ze semen v místnosti 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČSP-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> pečuje o nenáročné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstování pokojových rostlin 	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-3-4-01	<ul style="list-style-type: none"> připraví tabuli pro jednoduché stolování 	<ul style="list-style-type: none"> Základní vybavení kuchyně Jednoduchá úprava stolu, 	
ČSP-3-4-02	<ul style="list-style-type: none"> chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla správného stolování 	

Ročník: třetí

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
ČSP-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita, Rozvoj schopností poznávání EV – Ekosystémy
ČSP-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ČSP-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo Pěstování rostlin ze semen v místnosti 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČSP-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> pečuje o nenáročné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstování pokojových rostlin 	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-3-4-01	<ul style="list-style-type: none"> připraví tabuli pro jednoduché stolování 	<ul style="list-style-type: none"> Základní vybavení kuchyně Jednoduchá úprava stolu, 	
ČSP-3-4-02	<ul style="list-style-type: none"> chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla správného stolování 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Práce s drobným materiálem

žák

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce

žák

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů

žák

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Ročník: čtvrtý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
ČSP-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita, Rozvoj schopností poznávání EV – Ekosystémy
ČSP-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla 	MKV – Kulturní diference, Lidské vztahy
ČSP-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s drobným materiálem druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů 	
ČSP-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Dodržuje bezpečnostní pravidla při práci 	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž 	<ul style="list-style-type: none"> Konstrukční činnosti Práce se stavebnicí, použití logiky 	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

ČSP-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ČSP-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ČSP-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstitelské práce Práce s rostlinami (pokusy, pozorování) 	EV – Vztah člověka k životnímu prostředí
ČSP-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstitelské práce Péče o rostliny 	
ČSP-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstitelské práce Využití nářadí při práci s rostlinami 	
ČSP-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstitelské práce Ošetřování drobných zranění při práci 	VDO – Občan, občanská společnost a stát
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základním vybavení kuchyně 	<ul style="list-style-type: none"> Základní vybavení kuchyně, el. Spotřebiče, kuchyňské náčiní Výběr, nákup a skladování potravin 	
ČSP-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> připraví samostatně jednoduchý pokrm 	<ul style="list-style-type: none"> Příprava jednoduchých pokrmů dle možností 	
ČSP-5-4-03	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice, Komunikace
ČSP-5-4-04	<ul style="list-style-type: none"> udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu 	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace

Ročník: pátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
ČSP-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita, Rozvoj schopností poznávání EV – Ekosystémy
ČSP-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla 	MKV – Kulturní difference MKV – Lidské vztahy
ČSP-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s drobným materiálem druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů 	
ČSP-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Dodržuje bezpečnostní pravidla při práci 	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž 	<ul style="list-style-type: none"> Konstrukční činnosti Práce se stavebnicí, použití logiky 	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ČSP-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ČSP-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ČSP-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstitelské práce Práce s rostlinami (pokusy, pozorování) 	EV – Vztah člověka k životnímu prostředí
ČSP-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstitelské práce Péče o rostliny 	

ČSP-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní 	<ul style="list-style-type: none"> • Pěstitelské práce • Využití náradí při práci s rostlinami 	
ČSP-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • Pěstitelské práce • Ošetřování drobných zranění při práci 	VDO – Občan, občanská společnost a stát
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní vybavení kuchyně, el. Spotřebiče, kuchyňské náčiní • Výběr, nákup a skladování potravin 	
ČSP-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • připraví samostatně jednoduchý pokrm 	<ul style="list-style-type: none"> • Příprava jednoduchých pokrmů dle možností 	
ČSP-5-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice, Komunikace
ČSP-5-4-04	<ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu 	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Práce s drobným materiálem

žák

- ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Konstrukční činnosti

žák

- ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Pěstitelské práce

žák

- ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů

žák

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni, uplatňuje zásady správné výživy

2. stupeň

Ročník: šestý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY			
ČSP-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo) Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování 	
ČSP-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché pracovní operace a postupy 	
ČSP-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> organizuje a plánuje svoji pracovní činnost 	<ul style="list-style-type: none"> Organizace práce 	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
ČSP-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku 	<ul style="list-style-type: none"> Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody 	
ČSP-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Organizace práce, pracovní pomůcky, pracovní postupy, první pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy 	
		<ul style="list-style-type: none"> Úloha techniky v životě člověka Tradice a řemesla 	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ			
ČSP-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin Zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování Ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin Léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny 	
ČSP-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> pěstuje a využívá květiny pro výzdobu 	<ul style="list-style-type: none"> Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin 	

ČSP-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> Chovatelství – chov zvířat v domácnosti 	
ČSP-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> Organizace práce, pracovní pomůcky, pracovní postupy, první pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy 	
ČSP-9-3-05	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty 		
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče 	<ul style="list-style-type: none"> Kuchyně – základní vybavení Potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku 	
ČSP-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kooperace
ČSP-9-5-03	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole 	
ČSP-9-5-04	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> Udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu 	

Ročník: sedmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY			
ČSP-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov) 	

ČSP-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	
ČSP-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché pracovní operace a postupy	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
ČSP-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> Organizace práce, důležité technologické postupy	
		<ul style="list-style-type: none"> Zneužití techniky Tradice a řemesla	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ			
ČSP-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	<ul style="list-style-type: none"> Základní podmínky pro pěstování – ochrana rostlin a půdy Zelenina – pěstování vybraných druhů zeleniny Ovocné rostliny – způsob pěstování Léčivé rostliny, koření – rostliny a zdraví člověka	
ČSP-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	<ul style="list-style-type: none"> Okrasné rostliny – pěstování vybraných okrasných dřevin a květin	
ČSP-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	<ul style="list-style-type: none"> Chovatelství – podmínky chovu	
ČSP-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	<ul style="list-style-type: none"> Organizace práce, pracovní pomůcky, pracovní postupy, první pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy	
ČSP-9-3-05	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty		
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	<ul style="list-style-type: none"> Kuchyně – základní vybavení Potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku	

ČSP-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kooperace a kompetice
ČSP-9-5-03	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole 	
ČSP-9-5-04	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> Udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu 	

Ročník: osmý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY			
ČSP-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) 	
ČSP-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování 	
ČSP-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> organizuje a plánuje svoji pracovní činnost 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché pracovní operace a postupy 	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
ČSP-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku 	<ul style="list-style-type: none"> Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody 	
ČSP-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Organizace práce, důležité technologické postupy 	
		<ul style="list-style-type: none"> Technika a životní prostředí Tradice a řemesla 	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ			
ČSP-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> • Ovocné rostliny – uskladnění • Léčivé rostliny, koření – léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté 	
ČSP-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu 	<ul style="list-style-type: none"> • Okrasné rostliny – květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez 	
ČSP-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> • Chovatelství – hygiena a bezpečnost chovu 	
ČSP-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizace práce, pracovní pomůcky, pracovní postupy, první pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy 	
ČSP-9-3-05	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty 		
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuchyně – základní vybavení • Potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku 	
ČSP-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> • Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kooperace a kompetice
ČSP-9-5-03	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole 	
ČSP-9-5-04	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • Udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu 	

SVĚT PRÁCE			
ČSP-9-8-01	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí 	<ul style="list-style-type: none"> Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání 	
ČSP-9-8-02	<ul style="list-style-type: none"> posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy 	<ul style="list-style-type: none"> Volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace 	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Ročník: devátý

KÓD VZDĚLÁVACÍHO OBORU RVP ZV	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY			
ČSP-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) 	
ČSP-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování 	
ČSP-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> organizuje a plánuje svoji pracovní činnost 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché pracovní operace a postupy 	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
ČSP-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobu 	<ul style="list-style-type: none"> Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody 	

ČSP-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Organizace práce, důležité technologické postupy 	
		<ul style="list-style-type: none"> Technika a volný čas Tradice a řemesla 	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ			
ČSP-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> Ovocné rostliny – zpracování Léčivé rostliny, koření – rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie 	
ČSP-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> pěstuje a využívá květiny pro výzdobu 	<ul style="list-style-type: none"> Okrasné rostliny – jednoduchá vazba, úprava květin 	
ČSP-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> Chovatelství – kontakt se známými a neznámými zvířaty 	
ČSP-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> Organizace práce, pracovní pomůcky, pracovní postupy, první pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy 	
ČSP-9-3-05	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty 		
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče 	<ul style="list-style-type: none"> Kuchyně – základní vybavení Potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku 	
ČSP-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kooperace

ČSP-9-5-03	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole 	
ČSP-9-5-04	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> Udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu 	
SVĚT PRÁCE			
ČSP-9-8-03	<ul style="list-style-type: none"> využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> Informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby 	
ČSP-9-8-04	<ul style="list-style-type: none"> prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů 	OSV – Osobnostní rozvoj – Komunikace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Práce s technickými materiály:

žák

- ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
- ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu

správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Pěstitelské práce, chovatelství:

žák

- ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

Příprava pokrmů:

žák

- ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Svět práce:

žák

- ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBOR

Mediální výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Mediální výchova* je založen na průřezovém tématu *Mediální výchova*. Je vyučován v 7. ročníku v časové dotaci dvou hodin.

Vyučovací předmět *Mediální výchova* v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zejména zpravodajských)
- umožňuje získat představu o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu
- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení

- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

2. stupeň

Ročník: sedmý

	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
RECEPTIVNÍ ČINNOSTI			
MV-7-1-01	<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje rozdílné typy médií a jejich stavbu 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy médií Informativní, zábavní, reklamní sdělení Vývoj mediálního sdělení Stavba a uspořádání zpráv, pravidelnost, principy pro zaujetí konzumenta (význam, užitečnost, negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost) 	MV
MV-7-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje faktický a fiktivní obsah, ověřuje důvěryhodnost informací 	<ul style="list-style-type: none"> Funkce mediálního sdělení Zobrazování reality v médiích, subjektivnost, problematika nezaujatého postoje Ověření důvěryhodnosti mediálního sdělení 	MV
MV-7-1-03	<ul style="list-style-type: none"> identifikuje postoje a záměry autora v mediálním sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> Výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření Prvky manipulace 	MV OSV – osobnostní rozvoj – Komunikace
MV-7-1-04	<ul style="list-style-type: none"> rozumí vlivu a fungování médií v současné společnosti, chápe význam médií pro lidskou společnost, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika 	<ul style="list-style-type: none"> Postavení médií ve společnosti Faktory ovlivňující média Financování médií Vliv médií na společenský život v současnosti a historických souvislostech 	MV

PRODUKTIVNÍ ČINNOSTI			
MV-7-2-01	<ul style="list-style-type: none"> vytváří a upravuje jednoduchý mediální obsah, kombinuje různé formáty 	<ul style="list-style-type: none"> Výběr a uplatnění výrazových prostředků Tvorba věcně správných a komunikačně vhodných sdělení Tvorba mediálního sdělení 	MV OSV – osobnostní rozvoj – Kreativita
MV-7-2-02	<ul style="list-style-type: none"> při tvorbě mediálních sdělení pracuje v realizačním týmu, vhodně komunikuje a podílí se na organizaci 		MV OSV – sociální rozvoj – Kooperace a kompetice OSV – osobnostní rozvoj – Kreativita

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Receptivní činnosti:

žák

MV-7-1-01p zná základní typy médií

MV-7-1-02p ověřuje si důvěryhodnost mediálního sdělení

MV-7-1-03p rozpozná v mediálním sdělení prvky manipulace

MV-7-1-04p zná přínosy a rizika vlivu médií na společnost

Produktivní činnosti:

žák

MV-7-2-01p vytvoří prosté mediální sdělení

MV-7-2-02p při práci v týmu se aktivně zapojuje a spolupracuje na vytváření mediálního sdělení

Seznam použitých zkratk:

EV – Environmentální výchova

CEFR – Společný evropský referenční rámec

MKV – Multikulturní výchova

MV – Mediální výchova

OSV – Osobnostní a sociální výchova

VDO – Výchova demokratického občana

VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Hodnocení je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu školy. Při hodnocení škola vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, obojí v platném znění.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty ŠVP, je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné, respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a případné doporučení školského poradenského zařízení.

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně, nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady.

U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce.

Zásady a způsob hodnocení, získávání podkladů pro hodnocení

Zásady a způsob hodnocení

Pedagogický pracovník, který provádí hodnocení, uplatňuje přiměřenou náročnost, přihlíží k věkovým zvláštnostem žáka a ke všem okolnostem, které mohou mít na výkon žáka vliv (zdravotní indispozice, osobní problémy...).

Žák musí být z předmětu hodnocen prokazatelným způsobem (známka je žákovi sdělena a zapsána do elektronického systému Bakaláři s uvedením data a učiva, popř. druhu zkoušky). Žák musí být hodnocen minimálně dvakrát za každé čtvrtletí (s výjimkou dlouhodobé absence žáka). Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Při ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejbližší vyučovací hodinu, u obsáhlejších prací nejpozději do 5 vyučovacích dnů. Učitel je povinen vést evidenci o každé klasifikaci žáka v samostatných osobních záznamech (nikoliv pouze v systému Bakaláři).

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci prvního a druhého pololetí se hodnotí kvalita práce a učebních výsledků, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Každé pololetí se hodnotí samostatně, nezávisle na sobě. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru jednotlivých známek za příslušné období. Učitel posuzuje výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu, zohledňuje zejména snahu žáka po zlepšení, jeho zájem o předmět, aktivitu, plnění zadaných úkolů. Písemné práce většího rozsahu (delší než polovina vyučovací hodiny) oznámí učitel žákovi s dostatečným předstihem (nikoliv ze dne na den) a konzultuje termín s ostatními učiteli, aby nedošlo k tomu, že žák by psal práce podobného rozsahu dvě či více denně.

Je pedagogicky zcela nepřijatelné promítat do hodnocení prospěchu žáka jeho chování. To je předmětem samostatného hodnocení.

Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, zapíše učitelé příslušných předmětů výsledky celkové klasifikace do systému Bakaláři. Za stanovený stupeň hodnocení zodpovídá učitel příslušného předmětu.

Prospěch žáka se projednává v pedagogické radě.

Získávání podkladů pro hodnocení

Učitel při získávání podkladů pro hodnocení žáka využívá následujících metod:

- a) soustavné diagnostické pozorování žáka
- b) soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- c) různé druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
- d) kontrolní písemné práce
- e) analýza výsledků činnosti žáka s ohledem na zlepšení (zhoršení)
- f) konzultace s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky školských poradenských zařízení
- g) sebehodnocení žáka a hodnocení žáka spolužáky

Zásady a způsoby pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení je přirozenou součástí hodnocení žáka. Je to i jedna z důležitých výchovných metod. Sebehodnocení zpravidla předchází hodnocení žáka spolužáky a učitelem. Žák má právo dělat chyby, má však i právo na to být na tyto chyby vhodným způsobem upozorněn. Učitel dá vždy žákovi prostor k zhodnocení vlastního výkonu. Toto hodnocení je následně konfrontováno s hodnocením ostatními žáky. Konečné hodnocení žákova výkonu provede učitel s uvedením argumentů, proč právě takto žáka hodnotí. Sebehodnocení je vhodné zejména u mluvených projevů žáka. Učitel vede hodnotitele k objektivitě a vhodnému vyjadřování.

Sebehodnocení žáka nemá nahradit hodnocení učitelem, ale má rozvíjet u žáka schopnost posuzovat svůj výkon i výkon druhých, podporovat jeho aktivitu. Žák má na sebehodnocení právo.

Škola nabízí žákovi možnosti vnějšího srovnání formou objektivizovaných testů.

Žák by měl být veden k tomu, aby byl schopen aplikovat získané kompetence v praxi, umět se orientovat v problémech na základě svých dovedností a vědomostí, pochopit své postavení v kolektivu a dokázat se v něm realizovat, umět využívat mezipředmětových souvislostí, dokázat rozlišit podstatné od méně podstatného, pochopit rovnováhu mezi právy a povinnostmi, samostatně prezentovat svoje vědomosti, znalosti, dovednosti.

Kritéria pro hodnocení

Hodnocení prospěchu a chování v případě klasifikace

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 – nedostatečný

Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Na prvním stupni se použije pro zápis stupně hodnocení na vysvědčení arabská číslice, na druhém stupni se použije pro zápis stupně hodnocení na vysvědčení slov výborný – nedostatečný.

Celkový prospěch žáka je hodnocen v 1. - 9. ročníku:

prospěl s vyznamenáním
prospěl
neprospěl

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než chvalitebný, průměr z povinných předmětů nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré.

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný.

Žák neprospěl, je-li v některém povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci 2. pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených RVP a předmětů, z nichž byl uvolněn.

Do vyššího ročníku postoupí i žák 1. stupně ZŠ, který již v rámci 1. stupně opakoval ročník a žák 2. stupně ZŠ, který již v rámci 2. stupně ZŠ opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Odložení hodnocení

Nelze-li pro závažné objektivní příčiny hodnotit žáka na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení mohlo být provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, je za první pololetí nehodnocen.

Nelze-li žáka hodnotit z výše uvedených důvodů na konci druhého pololetí, určí ředitel pro jeho hodnocení náhradní termín tak, aby hodnocení mohlo být provedeno do konce září následujícího školního roku. Do té doby žák navštěvuje podmíněně nejbližší vyšší ročník. Žák, který není hodnocen ani v náhradním termínu neprospěl a opakuje ročník, pokud již ročník na daném stupni školy neopakoval.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

(Jazyky, Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda, Dějepis, Zeměpis, Přírodopis, Matematika, Fyzika, Chemie, Informatika)

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice, zákonitosti uceleně, přesně a plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí podstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků či dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky hodnocení a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a plně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů zákonitosti nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitelů. Neprojevuje se samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev má vážné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

(Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Výchova k občanství, Výchova ke zdraví, Mediální výchova, Člověk a svět práce)

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně se rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoje jeho schopností a jeho projevu jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Při hodnocení zejména v tělesné, hudební a výtvarné výchově se přihlíží k žákovým předpokladům, nadání, fyzickým schopnostem a zdatnosti a na jejich základě k projevované snaze.

Klasifikace chování

Klasifikaci chování navrhuje třídní učitel po projednání s ostatními učiteli, zejména těmi, kteří ve třídě vyučují, projednává se v pedagogické radě.

Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a školního řádu.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. Škola hodnotí chování žáka pouze ve škole a na akcích pořádaných školou.

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a režim daný školním řádem. Má kladný vztah ke spolužákům, pedagogickým pracovníkům školy. Přispívá k utváření a upevňování dobrých pracovních podmínek pro vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovením školního řádu. Nepřispívá k utváření a upevňování pracovních podmínek pro vyučování ani k dobrým vztahům mezi spolužáky, nerespektuje oprávněné požadavky a příkazy učitelů či ostatních pracovníků školy. Je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je trvale a zásadně v rozporu s ustanoveními školního řádu. Dopouští se závažných přestupků. Ohrožuje výchovu ostatních žáků, narušuje pracovní podmínky pro vyučování, chová se velmi nevhodně k učitelům i ostatním pracovníkům školy. Není přístupný výchovnému působení a nesnaží se své chyby napravit.

Výchovná opatření

Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné osoby po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu za mimořádný projev lidskosti nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin, nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětů ostatních pedagogů žákovi udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy a úspěšnou práci.

Za porušování povinností stanovených školním řádem může být žákovi uloženo kázeňské opatření:

Napomenutí třídního učitele – žák se dopouští velmi drobných a nepodstatných provinění, ale opakovaně (např. ruší vyučování, nenosí školní pomůcky...)

Důtka třídního učitele – žák se dopustí závažnějšího přestupku (např. fyzický nebo verbální útok na spolužáka, vulgární vyjadřování, opakované bezdůvodné pozdní příchody na vyučování, ničení majetku školy, lhaní...)

Důtka ředitele školy – žák se dopustí velmi závažného přestupku (např. nevhodné vyjadřování vůči učitelům, zvláště hrubý fyzický útok na spolužáka, odmítnutí oprávněného příkazu učitele, záškoláctví v menším rozsahu (jednorázově), kouření v budově školy (jednorázově), rozsáhlé ničení majetku školy, opakované lhaní...). Důtku ukládá ředitelka po projednání v pedagogické radě.

Kritéria hodnotí třídní učitel, uloží nebo navrhne příslušná výchovná opatření bez zbytečné prodlevy, o uložení napomenutí nebo důtky neprodleně informuje ředitelku školy.

Výchovná opatření zapíše třídní učitel do dokumentace žáka a oznámí do tří dnů od jejich udělení nebo uložení zákonnému zástupci (telefonicky, SMS) a zároveň prostřednictvím ředitelky školy vyzve zákonného zástupce, aby se dostavil do školy k projednání důvodů uložení nebo udělení a převzetí písemné formy opatření.

Zásady a pravidla pro používání slovního hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených ŠVP a chování žáka jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v osnovách jednotlivých předmětů ŠVP a předpokladům žáka.

Slovní hodnocení obsahuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje rovněž zdůvodnění hodnocení a doporučení k dalšímu zlepšení, doporučení, jak předcházet neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Při slovním hodnocení se uvádí, jak žák ovládá předepsané učivo. Stupně hodnocení:

- ovládá bezpečně (1)
- ovládá (2)
- v podstatě ovládá (3)
- ovládá se značnými mezerami (4)
- neovládá (5)

Jako podklad pro slovní hodnocení slouží:

- a) úroveň myšlení
  - pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
  - uvažuje celkem samostatně
  - menší samostatnost myšlení
  - nesamostatné myšlení
  - odpovídá nesprávně i na návodné otázky
- b) úroveň vyjadřování
  - výstižné, poměrně přesné
  - celkem výstižné
  - nedostatečně přesné
  - vyjadřuje se s obtížemi
  - nesprávně i na návodné otázky
- c) úroveň aplikace vědomostí
  - spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
  - dovede používat vědomostí a dovedností, dopouští se drobných chyb
  - s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
  - dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
  - praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele
- d) píle a zájem o učení
  - aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
  - učí se svědomitě
  - k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
  - malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
  - pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby. Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu dítěte. Výsledky vzdělávání na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty.

Při hodnocení chování se použije formulace u jednotlivých stupňů hodnocení chování klasifikačními stupni.

Celkové hodnocení na vysvědčení se v případě slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a hodnocení klasifikačními stupni převede do stupnice – žák prospěl s vyznamenáním, žák prospěl, žák neprospěl.

Výchovná opatření jsou stejná.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (podpůrná opatření stupně 1–5) klade učitel důraz na ten druh projevu žáka (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podat lepší výkon. Při klasifikaci nevychází učitel z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl, může mu dát známku i o několik stupňů lepší, než by odpovídalo běžným nárokům, zohledňuje žákův přístup, snahu, aktivitu, a především jeho mentální a fyzické předpoklady. I žák s vývojovou poruchou smí psát písemné práce, jejich zadání a hodnocení však musí zohledňovat jeho handicap. Na základě

doporučení školského poradenského zařízení vypracuje škola takovému žákovi individuální vzdělávací program. Na žádost zákonného zástupce lze provést hodnocení výsledků vzdělávání slovním hodnocením.

Komisionální a opravné zkoušky

Komisionální přezkoušení

Má-li zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může nejpozději do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení požádat ředitelku školy o přezkoumání výsledků vzdělávání žáka. Je-li vyučujícím daného předmětu ředitelka, žádá zákonný zástupce krajský úřad. Pro přezkoumání výsledků vzdělávání jmenuje ředitelka tříčlennou komisi. Přezkoumání proběhne bez zbytečných odkladů, nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti. Výsledek stanoví komise hlasováním, není již napadnutelný. V případě změny hodnocení se žákovi vydá nové vysvědčení. U předmětů výchovného zaměření může hodnocení přezkoumat, popř. změnit sama ředitelka školy.

O komisionálním přezkoumání výsledků vzdělávání žáka se pořídí protokol podepsaný všemi členy komise, který stane se součástí dokumentace školy. Vykonáním přezkoumání není dotčena žákova možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška

Žák, který dosud neopakoval na daném stupni ročník a který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou předmětů, s výjimkou předmětů výchovného zaměření, má právo vykonat opravnou zkoušku. Zkoušku vykoná v termínu stanoveném ředitelkou školy tak, aby k ní došlo nejpozději do konce školního roku (zpravidla v posledním prázdninovém týdnu). Pokud se žák nemůže z objektivních, zejména zdravotních, důvodů zkoušky zúčastnit, stanoví mu ředitelka náhradní termín nejpozději do 15. září. Do té doby žák podmíněně navštěvuje nejbližší vyšší ročník. Žák, který se ke zkoušce bez řádné omluvy nedostaví, je hodnocen v předmětu, z něhož měl zkoušku vykonat stupněm nedostatečný.

Opravné zkoušky jsou komisionální, komisi (zpravidla tříčlennou) jmenuje ředitelka školy a stanoví jejího předsedu. Je-li žák i po vykonání opravné zkoušky hodnocen v předmětu nedostatečnou, opakuje ročník.

V jednom dni může žák konat jen jednu opravnou zkoušku.

O opravné zkoušce se pořídí protokol, který podepíší všichni členové zkušební komise a stane se součástí dokumentace školy.

Hodnocení žáka, který plní PŠD mimo území ČR, resp. v zahraniční škole na území ČR

Žák, který plní PŠD podle § 38 školského zákona v platném znění je hodnocen v souladu s § 18–20 vyhlášky č.48/2005 Sb. v platném znění.

Kurz pro získání základního vzdělání

Průběh kurzu, obsah vzdělávání a obsah zkoušek a hodnocení žáků kurzu se uskutečňuje v souladu s § 12 a 13 vyhlášky č. 48/2005 Sb. v platném znění.

Hodnocení žáků během distančního vzdělávání

Během distančního vzdělávání budou použity různé formy formativního (průběžného) hodnocení výsledků s ohledem na podmínky vzdělávání jednotlivých žáků např.:

- slovní hodnocení
- rozhovory motivační, zpětnovazebné apod.
- testy
- portfolia
- sebehodnocení
- klasifikace
- jiné (komunikace s učitelem, plnění zadaných úkolů v termínu, zájem, aktivita, spolupráce apod.)

Formativní hodnocení slouží jako podklad pro sumativní (závěrečné, souhrnné) hodnocení známkami.

Informování zákonných zástupců žáka o výsledcích vzdělávání

- a) učitelé jednotlivých předmětů informují zápisy do elektronického systému Bakaláři (viz výše)
- b) učitelé jednotlivých předmětů informují zákonné zástupce na třídních schůzkách nebo osobních jednáních (pořídí jednoduchý zápis, na třídních schůzkách nechává třídní učitel podepsat prezenční listinu)
- c) třídní učitel v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem písemně vyrozumí zákonného zástupce, v případě potřeby požádá ředitelku o vyzvání zákonného zástupce k osobnímu jednání